

Pouczenie dla cudzoziemca o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących mu prawach i ciężących na nim obowiązkach w sprawach o przedłużenie okresu ważności wydanej wizy lub okresu pobytu objętego tą wizą, udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej zgodnie z Art. 7 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 30.12.2013 r., poz. 1650)

Uwaga: W przypadku ubiegania się o przedłużenie okresu ważności wydanej wizy lub okresu pobytu objętego tą wizą wręcza się rozdziały: I, II, III, VIII

W przypadku ubiegania się o zezwolenie na pobyt czasowy wręcza się rozdziały: I, II, IV, VII, VIII

W przypadku ubiegania się o zezwolenie na pobyt stały wręcza się rozdziały: I, II, V, VII, VIII

W przypadku ubiegania się o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej wręcza się rozdziały: I, II, VI, VII, VIII

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I - JAK PRAWIDŁOWO WYPEŁNIĆ WNIOSEK.....	4
ROZDZIAŁ II - ZAGADNIENIA OGÓLNE.....	5
2.1 PODSTAWA PRAWNA.....	5
2.2 WARUNKI POBYTU CUDZOZIEMCÓW NA TERYTORIUM RP.....	5
2.3 WYMOGI DOT. WNIOSKÓW, DOKUMENTÓW, WYJAŚNIENI, OŚWIADCZEŃ	6
2.4 TERMIN ZAŁATWIENIA SPRAWY	6
2.5 PEŁNOMOCNICTWO.....	7
2.6 DORĘCZANIE KORESPONDENCJI	7
2.7 DORĘCZENIA PRZESYŁEK W PRZYPADKU WYJAZDU ZA GRANICĘ	9
2.8 WYMÓG ZACHOWANIA TERMINU	9
2.9 ZAPOZNANIE SIĘ Z AKTAMI SPRAWY	9
2.10 OPŁATA SKARBOWA.....	10
ROZDZIAŁ III - PRZEDŁUŻENIE WIZY	11
3.1 ORGAN ROZPATRUJĄCY WNIOSEK.....	11
3.2 PRZEDŁUŻENIE WIZY KRAJOWEJ	11
3.3 PRZEDŁUŻENIE WIZY SCHENGEN	11
3.4 TERMIN ZŁOŻENIA WNIOSKU.....	12
3.5 ROZSTRZYGNIĘCIE.....	12
3.6 DOKUMENTY.....	13
ROZDZIAŁ IV - ZEWOLENIE NA POBYT CZASOWY	15

4.1 CELE POBYTU DLA KTÓRYCH UDZIELA SIĘ LUB MOŻNA UDZIELIĆ ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY	15
4.2 DODATKOWE WYMOGI DOT. WNIOSKU	16
4.3 INNE WAŻNE INFORMACJE	17
4.4 ORGAN ROZPATRUJĄCY WNIOSEK	18
4.5 DOKUMENTY	18
4.6 SZCZEGÓŁOWE REGULACJE DOT. ZEZWOLEŃ NA POBYT CZASOWY	20
4.6.1. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY I PRACĘ	20
4.6.2. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU WYKONYWANIA PRACY W ZAWODZIE WYMAGAJĄCYM WYSOKICH KWALIFIKACJI.....	22
4.6.3. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCA DELEGOWANEGO PRZEZ PRACODAWCĘ ZAGRANICZNEGO NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ	25
4.6.4. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	26
4.6.5. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH	27
4.6.6. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU PROWADZENIA BADAŃ NAUKOWYCH	28
4.6.7. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY DLA CZŁONKÓW RODZIN OBYWATELI RP	29
4.6.8. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY DLA CZŁONKÓW RODZIN CUDZOZIEMCÓW	30
4.6.9. POBYT NA TERYTORIUM RP CUDZOZIEMCÓW BĘDĄCYCH OFIARAMI HANDLU LUDŹMI.....	33
4.6.10. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY ZE WZGLĘDU NA OKOLICZNOŚCI WYMAGAJĄCE KRÓTKOTRWAŁEGO POBYTU	34
4.6.11. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY ZE WZGLĘDU NA INNE OKOLICZNOŚCI	34
4.7 OKRES, NA JAKI UDZIELANE JEST ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY	36
4.8 POZOSTAWIENIE WNIOSKU BEZ ROZPOZNANIA.....	37
4.9 ODMOWA WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA O UDZIELNIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY	38
4.10 ODMOWA UDZIELENIA ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY	38
4.11 COFNIĘCIE ZEZWOLENIA NA ZAMIESZKANIE NA CZAS OZNACZONY	41
ROZDZIAŁ V - ZEZWOLENIE NA POBYT STAŁY	43
5.1 ORGAN WYDAJĄCY DECYZJĘ	44
5.2 WYMÓG NIEPRZERWANEGO POBYTU - USPRAWIEDLIWIONE PRZERWY W POBYCIE	44
5.3 DOKUMENTY	44
5.4 DODATKOWE WYMOGI DOT. WNIOSKU	45
5.5 POZOSTAWIENIE WNIOSKU BEZ ROZPOZNANIA.....	46

5.6	ODMOWA WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA O UDZIELNIE ZEZWOLENIA NA POBYT STAŁY	46
5.7	ODMOWA UDZIELENIA ZEZWOLENIA NA POBYT STAŁY	47
5.8	COFNIĘCIE ZEZWOLENIA NA POBYT STAŁY	48
5.8	OKRES, NA JAKI UDZIELANE JEST ZEZWOLENIE NA POBYT STAŁY	49
ROZDZIAŁ VI - ZEZWOLENIE NA POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UNII EUROPEJSKIEJ		50
6.1	ORGAN WYDAJĄCY DECYZJĘ	50
6.2	DOKUMENTY	50
6.3	DODATKOWE WYMOGI DOT. WNIOSKU	51
6.4	POZOSTAWIENIE WNIOSKU BEZ ROZPOZNANIA	52
6.5	ODMOWA WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA O ZEZWOLENIE NA POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UE ..	53
6.6	WYMÓG 5-LETNIEGO LEGALNEGO I NIEPRZERWANEGO POBYTU	53
6.7	WYMÓG NIEPRZERWANEGO POBYTU - USPRAWIEDLIWIONE PRZERWY W POBYCIE	55
6.8	ODMOWA UDZIELENIA ZEZWOLENIA NA POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UE	55
6.9	COFNIĘCIE ZEZWOLENIA NA POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UE	56
6.10	OKRES, NA JAKI UDZIELANE JEST ZEZWOLENIE NA POBYT REZYDENTA UE	56
ROZDZIAŁ VII - KARTA POBYTU		57
7.1	PODSTAWOWE INFORMACJE	57
7.2	WYDANIE KARTY POBYTU	58
7.3	WYMIANA KARTY POBYTU	59
7.4	ORGAN WYMIENIAJĄCY KARTĘ POBYTU	59
7.5	UTRATA LUB USZKODZENIE KARTY POBYTU	59
7.6	ZWROT KARTY POBYTU	60
7.7	PODRÓŻOWANIE NA PODSTAWIE KARTY POBYTU	60
ROZDZIAŁ VIII - POSTĘPOWANIE ODWOŁAWCZE		62
8.1	UCHYBIENIE TERMINU	62
8.2	ZAPOZNANIE SIĘ Z AKTAMI SPRAWY	62
8.3	SPOSOBY SKŁADANIA WNIOSKÓW, DOKUMENTÓW, WYJAŚNIEŃ, OŚWIADCZEŃ	62
8.4	SKARGA	63

Wypełniając wniosek o udzielenie zezwolenia legalizującego pobyt pamiętaj, aby:

- **wypełnić go czytelnie w języku polskim;**
- **wypełnić wszystkie wymagane rubryki wniosku** zgodnie ze stanem faktycznym;
- wypełnić go wielkimi literami wpisanymi w odpowiednie kratki;
- jeśli w przeszłości podawałeś **inne dane osobowe** – poinformować o tym fakcie w uzasadnieniu;
- **podać miejsce faktycznego pobytu**, gdzie będzie odbierana korespondencja;
- w części dot. karalności **wskazać informacje o wydanych wobec ciebie wyrokach** a w przypadku niepewności, co do wydanych wyroków wskazać, iż postępowanie pozostaje w toku (**UWAGA: uiszczenie kary grzywny** nie świadczy o tym, iż nie wszczęto postępowania karnego i nie wydano wyroku w sprawie);
- w części dot. toczących się postępowań karnych lub postępowaniach w sprawach o wykroczenia **podać informacje o wszystkich toczących się postępowaniach (np. w sprawie nie przyjętych mandatów karnych)**
- dołączyć do wniosku **dowód uiszczenia opłaty skarbowej;**
- dołączyć do wniosku **fotografie wykonane w odpowiednim formacie;**
- złożyć pod nim własnoręczny **podpis** oraz wpisać **imię i nazwisko** **posługując się alfabetem łacińskim;**
- **Uwaga:** w przypadku ubiegania się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną (art. 159 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach), wniosek powinien **podpisać cudzoziemiec zamieszkujący w Polsce, a nie członek jego rodziny dla którego zezwolenie ma być udzielone;**
- okazać **ważny dokument** podróży. W szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy **nie posiadasz** ważnego dokumentu podróży i **nie masz możliwości jego uzyskania, możesz przedstawić inny dokument potwierdzający jego tożsamość; UWAGA: składając wniosek powinieneś jak najbardziej szczegółowo w uzasadnieniu napisać dlaczego nie masz możliwości uzyskać dokumentu podróży i wymienić działania jakie podjąłeś aby go zdobyć.** Możesz być również wezwany do przedstawienia dokumentów potwierdzających podjęcie tych działań.
- dołączyć każdy dokument, który może potwierdzić informacje zawarte we wniosku oraz przyczynić się do szybkiego rozpatrzenia sprawy;
- w przypadku wątpliwości – **poprosić o pomoc** pracownika urzędu wojewódzkiego lub zgłosić się do organizacji pozarządowych świadczących cudzoziemcom pomoc. **Informacje o działalności tych organizacji powinieneś znaleźć na tablicach informacyjnych lub w broszurach dostępnych w urzędzie wojewódzkim;**

ROZDZIAŁ II - ZAGADNIENIA OGÓLNE

2.1 PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 30.12.2013 r., poz. 1650).
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks Postępowania Administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (Dz. Urz. UE L 243 z 15.09.2008, str. 1 z późn. zm.).

2.2 WARUNKI POBYTU CUDZOZIEMCÓW NA TERYTORIUM RP

Cudzoziemiec w okresie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany posiadać ważny dokument podróży oraz dokumenty uprawniające go do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są wymagane.

Cudzoziemiec może podróżować i przebywać na terytorium państw obszaru Schengen przez okres nieprzekraczający 90 dni w ciągu każdego 180 dniowego okresu jeśli posiada ważną **wizę krajową** lub ważną **kartę pobytu** oraz:

- posiada ważny dokument podróży,
- potrafi uzasadnić cel i warunki planowanego pobytu oraz
- posiada wystarczające środki utrzymania lub możliwość ich uzyskania zgodnie z prawem, a także
- nie jest uważany za stanowiącego zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych żadnego z państw członkowskich, a w szczególności nie dokonano wobec niego na tej podstawie wpisu do celów odmowy wjazdu w krajowych bazach danych państw członkowskich.

Ponadto dane cudzoziemca nie powinny znajdować się w krajowym wykazie wpisów do celów odmowy wjazdu danego państwa członkowskiego.

Do państw obszaru Schengen należą: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Luksemburg, Niderlandy, Niemcy, Portugalia, Szwecja, Włochy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Czechy, Słowacja, Słowenia, Węgry, a także Szwajcaria, Liechtenstein, Norwegia i Islandia (ostatnie 4 państwa to państwa obszaru Schengen nie należące do UE).

Należy podkreślić, iż: Wielka Brytania, Irlandia, Cypr, Chorwacja, Bułgaria oraz Rumunia są państwami członkowskimi UE, które nie należą do państw obszaru Schengen.

Cudzoziemiec jest **obowiązany opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed upływem okresu pobytu objętego wizą Schengen lub wizą krajową** oraz przed upływem okresu ważności tej wizy, jeśli nie posiada uprawnień do kontynuowania pobytu na tym terytorium.

Cudzoziemiec, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy międzynarodowej o zniesieniu obowiązku wizowego lub jednostronnego zniesienia obowiązku wizowego lub wobec którego stosuje się częściowe lub całkowite zniesienie obowiązku wizowego, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniającym państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są

zwolnieni z tego wymogu, jest **obowiązany opuścić to terytorium przed upływem terminu okresu ruchu bezwizowego** przewidzianego w umowie międzynarodowej, w jednostronnym zniesieniu obowiązku wizowego lub w w/w rozporządzeniu, jeśli nie posiada uprawnień do kontynuowania pobytu na tym terytorium.

Cudzoziemiec jest obowiązany **opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed upływem terminu ważności zezwolenia na pobyt czasowy**, jeśli nie posiada uprawnień do kontynuowania pobytu na tym terytorium, w szczególności nie uzyskał kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy lub zezwolenia na pobyt stały albo zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Cudzoziemiec jest **obowiązany opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie 30 dni** od dnia, w którym **decyzja o odmowie** przedłużenia mu wizy Schengen lub wizy krajowej, udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub **decyzja o cofnięciu** mu zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub o cofnięciu zgody na pobyt ze względów humanitarnych – stała się ostateczna, a w przypadku wydania decyzji przez organ wyższego stopnia, od dnia, w którym decyzja ostateczna została cudzoziemcowi doręczona. **Uwaga:** w przypadku zastosowania się do tego obowiązku **nie będzie wydawana decyzja o zobowiązaniu do powrotu i nie będzie orzekany zakaz wjazdu.**

Pobyt cudzoziemca na terytorium RP w powyższym okresie uważa się za legalny, chyba że wniosek o przedłużenie mu wizy Schengen lub wizy krajowej lub o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE został złożony po upływie okresu jego legalnego pobytu na tym terytorium.

Pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez wymaganej wizy, zezwolenia na pobyt czasowy lub zezwolenia na pobyt stały, albo zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, a także wykonywanie pracy bądź podjęcie działalności gospodarczej niezgodnie z obowiązującymi przepisami naraża cudzoziemca na wydanie decyzji orzekającej o **zobowiązaniu do powrotu i zakazie ponownego przyjazdu na terytorium Polski lub na terytorium Polski oraz na terytorium państw obszaru państw Schengen przez okres od 6 miesięcy do 3 lat.**

2.3 WYMOGI DOT. WNIOSKÓW, DOKUMENTÓW, WYJAŚNIEŃ, OŚWIADCZEŃ

Wnioski, podania oraz dokumenty w sprawach dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej powinny być:

- **sporządzone w języku polskim;**
- **oryginałami lub kopiami potwierdzonymi urzędowo za zgodność z oryginałem;**
- zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym - **nie dotyczy dokumentów tożsamości (podróży);**
- **przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego - w przypadku dokumentów sporządzonych w języku obcym**, służących za dowód w postępowaniu, np. obcych aktów stanu cywilnego, umów itd. **Uwaga:** obowiązek przedstawienia tłumaczenia **nie dotyczy** dokumentu podróży.

2.4 TERMIN ZAŁATWIENIA SPRAWY

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa załatwienie sprawy:

- **wymagającej postępowania wyjaśniającego** powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca,
- **szczególnie skomplikowanej** - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania,
- **zaś w postępowaniu odwoławczym** - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania.

Załatwienie sprawy dot. udzielenia zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE - powinno zakończyć się nie później niż w ciągu **3 miesięcy** od dnia wszczęcia postępowania,

- w postępowaniu **odwoławczym** – powinno zakończyć się w ciągu **2 miesięcy** od dnia otrzymania odwołania.

Przed wydaniem decyzji o udzieleniu: zezwolenia na pobyt czasowy / zezwolenia na pobyt stały / zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE - **właściwy wojewoda jest obowiązany zwrócić się do komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta wojewódzkiego Policji, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego**, a w razie potrzeby także do innych organów, **z wnioskiem o przekazanie informacji, czy wjazd i pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą stanowić zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.** Powyższy wymóg nie dotyczy dzieci, które nie ukończyły 13 lat w dniu złożenia wniosku.

Mając na uwadze fakt, iż ww. organy są obowiązane do przekazania żądanych informacji w terminie 30 dni należy spodziewać się, iż **postępowanie w sprawie będzie trwało ponad 30 dni.**

O każdym przypadku niezakończonym w powyższych terminach, organ pierwszej lub drugiej instancji obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.

2.5 PEŁNOMOCNICTWO

Strona może działać przez pełnomocnika, chyba że charakter czynności wymaga jej osobistego działania. Pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych.

- pełnomocnictwo powinno być **udzielone na piśmie lub zgłoszone do protokołu;**
- pełnomocnik dołącza do akt **oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa;**
- wraz z pełnomocnictwem do akt sprawy należy dołączyć **dowód wniesienia opłaty skarbowej w wysokości 17 zł;**
- w przypadku pełnomocnictw szczególnych (**udzielonych do szczegółowo wymienionych postępowań**) udzielone pełnomocnictwo powinno upoważniać do reprezentowania cudzoziemca w konkretnym postępowaniu **zarówno przed właściwym wojewodą jak i przed Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców.**

2.6 DORĘCZANIE KORESPONDENCJI

Wszystkie pisma (zawiadomienia, wezwania, decyzje, postanowienia itp.) doręczane są za pokwitowaniem przez **paczkę**, względnie przez urzędników organu pierwszej lub drugiej instancji.

Pisma są doręczane pod wskazanym przez stronę adresem lub w każdym miejscu, gdzie się ją zastanie.

Cudzoziemcom pozbawionym wolności pisma doręcza się za pośrednictwem administracji zakładu, w którym przebywają.

ZMIANA ADRESU

W toku postępowania strony (cudzoziemcy) oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają **obowiązek zawiadomić organ przed którym toczy się aktualnie ich sprawa o każdej zmianie swego adresu**. W trakcie postępowania, pisma przesyłane są zawsze na adres dla doręczeń, który jako ostatni został wskazany danemu organowi.

- **W razie zaniedbania ww. obowiązku doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem uznaje się za skuteczne (np. w przypadku takiego doręczenia decyzji termin do złożenia odwołania, będzie biegł nawet jeśli cudzoziemiec lub jego pełnomocnik decyzji tej faktycznie nie odebrali z powodu zmiany adresu)**
- **NIEOBECNOŚĆ ADRESATA:** W przypadku nieobecności adresata pod wskazanym przez niego adresem pismo doręcza się, za pokwitowaniem, dorosłemu domownikowi, sąsiadowi lub dozorczy domu, jeżeli osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi. O doręczeniu pisma sąsiadowi lub dozorczy zawiadamia się adresata, umieszczając zawiadomienie w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy to nie jest możliwe, w drzwiach mieszkania.

PISMA DORĘCZA SIĘ:

- **Stronie, czyli cudzoziemcowi**, pod wskazanym przez niego **adresem**, a gdy działa on przez przedstawiciela (np. kuratora) - temu przedstawicielowi.
 - **Strona jest obowiązana potwierdzić odbiór pisma swoim podpisem** ze wskazaniem daty doręczenia. Jeżeli uchyli się ona od potwierdzenia doręczenia, doręczający sam stwierdzi datę doręczenia oraz wskaże osobę, która odebrała pismo i przyczynę braku jej podpisu.
 - **Jeżeli strona odmówi przyjęcia pisma** przesłanego przez pocztę albo doręczonego w inny sposób, pismo zostanie zwrócone nadawcy z adnotacją o odmowie jego przyjęcia i datą odmowy. W takim przypadku uznaje się, że pismo zostało doręczone w dniu odmowy jego przyjęcia przez adresata.
- **Pełnomocnikowi.** Jeżeli strona ustanowiła pełnomocnika, pisma doręcza się pełnomocnikowi. Jeżeli ustanowiono **kilku pełnomocników**, Strona wyznacza jednego z nich jako właściwego do spraw doręczeń i powiadamia o tym organ prowadzący postępowanie. **Jeżeli cudzoziemiec nie wyznaczy takiego pełnomocnika**, pisma doręcza się tylko jednemu pełnomocnikowi. **Pełnomocnika dotyczą takie same zasady potwierdzenia odbioru pisma jak stronę.**

W PRZYPADKU NIEMOŻNOŚCI DORĘCZENIA PISMA WE WSKAZANY WYŻEJ SPOSÓB:

- poczta przechowuje pismo przez okres 14 dni w swojej placówce pocztowej - w przypadku doręczania pisma przez pocztę,
- pismo składa się na okres 14 dni w urzędzie właściwej gminy (miasta) - w przypadku doręczania pisma przez pracownika urzędu gminy (miasta) lub upoważnioną osobę lub organ.

Zawiadomienie o pozostawieniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru w terminie 7 dni, licząc od dnia pozostawienia zawiadomienia, umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania adresata, jego biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe, bądź w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata.

W przypadku niepodjęcia przesyłki w ww. terminie, pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru przesyłki **w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty pierwszego zawiadomienia**.

Doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia ww. okresu, a pismo pozostawia się w aktach sprawy.

2.7 DORĘCZENIA PRZESYŁEK W PRZYPADKU WYJAZDU ZA GRANICĘ

- W przypadku **wyjazdu za granicę** należy wskazać osobę, która przebywa w Polsce i będzie odbierać korespondencję cudzoziemca w jego imieniu (tzw. **pełnomocnika do spraw doręczeń w kraju**) i **powiadomić o tym organ** prowadzący postępowanie w sprawie. W razie niedopełnienia ww. obowiązku, pismo uważa się za doręczone pod dotychczasowym adresem.
- **Strona zamieszkała za granicą** lub mająca siedzibę za granicą, jeżeli nie ustanowiła pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w kraju, jest obowiązana wskazać pełnomocnika do doręczeń w Polsce. W przypadku **niewskazania pełnomocnika do doręczeń w Polsce** przeznaczone dla tej strony pisma pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

2.8 WYMÓG ZACHOWANIA TERMINU

Wnioski i podania sporządzone w języku polskim składa się w określonym dla dokonania danej czynności terminie.

Termin do dokonania określonej czynności uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:

- wysłane w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, za poświadczeniem przedłożenia, do organu administracji publicznej,
- nadane w **polskiej placówce pocztowej** operatora publicznego,
- złożone w **polskim urzędzie konsularnym**,
- złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej,
- złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku,
- złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Pisma można również składać bezpośrednio do organu rozpatrującego sprawę.

Ponadto za datę dokonania określonej czynności przyjmuje się:

- w przypadku doręczenia za pośrednictwem **zagranicznej placówki pocztowej** – datę wpływu do polskiej placówki pocztowej (data stempla pocztowego polskiej placówki pocztowej);
- w przypadku doręczenia **za pośrednictwem firmy kurierskiej** (przesyłki nadanej zarówno w Polsce jak i za granicą) – datę wpływu do właściwego organu.

W przypadku uchybienia terminu wyznaczonego w wezwaniu cudzoziemiec w ciągu siedmiu dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu może wystąpić z prośbą o przywrócenie terminu. Cudzoziemiec powinien uprawdopodobnić, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy. Jednocześnie z wniesieniem prośby należy uzupełnić dokumenty, które wymienione były w wezwaniu lub dokonać wymienionych w nim czynności.

2.9 ZAPOZNANIE SIĘ Z AKTAMI SPRAWY

- **W każdym stadium postępowania strona ma prawo wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii (np. zdjęć) lub odpisów. Prawo to przysługuje również po zakończeniu postępowania.**
- Strona może żądać uwierzytelnienia odpisów lub kopii akt sprawy lub wydania jej z akt sprawy uwierzytelnionych odpisów, o ile jest to **uzasadnione ważnym interesem strony.**

- **Opłata skarbową od poświadczenia zgodności odpisu lub kopii żądanego z akt sprawy dokumentu** od każdej pełnej lub zaczętej strony **wynosi 5 zł.**
- **Czynny udział w postępowaniu.** Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.
- Strona może **zapoznać się ze zgromadzonym** w sprawie materiałem dowodowym, uzupełnić złożony wniosek oraz złożyć oświadczenie do protokołu.

2.10 OPŁATA SKARBOWA

Obowiązek zapłaty opłaty skarbowej za poszczególne formy legalizacji pobytu powstaje z chwilą złożenia wniosku do wojewody. Opłatę skarbową uiszcza się na rachunek właściwego organu podatkowego, którym jest **wójt (burmistrz, prezydent miasta)**. Składający wniosek lub inne podanie zobowiązany jest załączyć dowód zapłaty należnej opłaty skarbowej.

Opłacie skarbowej podlega m. in.:

- udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy - 340 zł
- udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę - 440 zł
- udzielenie zezwolenia na pobyt stały - 640 zł
- udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE - 640 zł
- przedłużenie wizy krajowej - 406 zł
- fakultatywne przedłużenie wizy Schengen – 30 euro
- decyzja inna niż ww., do której mają zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego - 10 zł
- wydanie zaświadczenia - 17 zł
- złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa albo jego odpisu, wypisu lub kopii - 17 zł

Jeżeli strona nie uiszczy opłaty skarbowej wraz ze złożeniem wniosku, organ prowadzący postępowanie wyznaczy jej termin do wniesienia tej należności. Termin ten nie może być krótszy niż 7 dni, a dłuższy niż 14 dni. Jeżeli w wyznaczonym terminie należność nie zostanie uiszczona wniosek podlega zwrotowi. Szczegółowy wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia znajduje się w załączniku do ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225 poz. 1635 z późn. zm.)

ZWROT OPŁATY SKARBOWEJ

Zwrot opłaty skarbowej następuje na wniosek strony w sytuacji, gdy mimo zapłacenia opłaty skarbowej nie dokonano czynności urzędowej, nie wydano zaświadczenia lub zezwolenia. Opłata skarbową nie podlega zwrotowi po upływie **pięciu lat** licząc od końca roku, w którym dokonano zapłaty opłaty. Zgodnie natomiast z treścią art. 12 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy organem podatkowym właściwym w sprawach opłaty skarbowej jest **wójt (burmistrz, prezydent miasta)**.

ROZDZIAŁ III - PRZEDŁUŻENIE WIZY

3.1 ORGAN ROZPATRUJĄCY WNIOSEK

Wniosek o **przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej** składa się do **wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca**.

3.2 PRZEDŁUŻENIE WIZY KRAJOWEJ

Cudzoziemcowi przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **można przedłużyć** okres ważności wydanej **przez organ polski** wizy krajowej (o symbolu D) lub okres pobytu objęty tą wizą, jeżeli są spełnione **łącznie** następujące warunki:

- 1) przemawia za tym **ważny interes zawodowy** lub **osobisty** cudzoziemca albo ze **względów humanitarnych** nie może on opuścić tego terytorium przed upływem terminu ważności wizy krajowej lub przed końcem objętego tą wizą dozwolonego okresu pobytu;
- 2) zdarzenia, które są przyczyną ubiegania się o przedłużenie wizy krajowej, wystąpiły **niezależnie od woli cudzoziemca** i nie były możliwe do przewidzenia w dniu składania wniosku o wydanie wizy krajowej;
- 3) okoliczności sprawy nie wskazują, że **cel pobytu** cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie **inny niż deklarowany**;
- 4) nie zachodzą okoliczności, z powodu których odmawia się wydania wizy krajowej.

OKRES POBYTU

Wizę krajową **można przedłużyć jednokrotnie**. **Okres pobytu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przedłużonej wizy krajowej **nie może przekroczyć** okresu pobytu przewidzianego dla wizy krajowej tj. **1 roku** (wliczając w to okres pobytu na podstawie wizy, która podlega przedłużeniu).

Pobyt w szpitalu

Cudzoziemcowi przebywającemu w szpitalu, którego stan zdrowia wyklucza możliwość opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przedłuża się okres ważności wydanej wizy krajowej lub okres pobytu objęty tą wizą do dnia, w którym stan jego zdrowia pozwoli na opuszczenie tego terytorium.

UWAGA: Okres ważności wizy nie zawsze odpowiada okresowi pobytu, do którego uprawnia wiza.

3.3 PRZEDŁUŻENIE WIZY SCHENGEN

Cudzoziemcowi przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **można przedłużyć** okres ważności wydanej **przez organ polski lub organ innego państwa obszaru Schengen** wizy Schengen (o symbolu C) ważnej również na terytorium Polski lub długość pobytu objętego tą wizą, jeżeli:

- wykazał, iż na **skutek siły wyższej lub ze względów humanitarnych** nie jest możliwe opuszczenie przez niego terytorium państw członkowskich przed upływem terminu ważności wizy lub przed końcem objętego wizą dozwolonego okresu pobytu.

- **Ww. przedłużenie wizy jest bezpłatne.**
- przedstawi dowód na istnienie **ważnych powodów osobistych** uzasadniających przedłużenie okresu ważności lub okresu pobytu.
- **Za ww. przedłużenie pobiera się opłatę w wysokości 30 EURO.**

OKRES POBYTU

Okres pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przedłużonej wizy **nie powinien przekroczyć** maksymalnego okresu pobytu przewidzianego dla danego typu wizy **tj. 90 dni w okresie 180 dni** przypadku wizy Schengen (wliczając w to okres pobytu na podstawie wizy, która podlega przedłużeniu).

UWAGA: Okres ważności wizy nie zawsze odpowiada okresowi pobytu, do którego uprawnia wiza.

3.4 TERMIN ZŁOŻENIA WNIOSKU

Cudzoziemiec, który zamierza **przedłużyć pobyt na podstawie:**

- **wizy Schengen**
- **wizy krajowej**

jest obowiązany złożyć do wojewody właściwego ze względu na miejsce swojego pobytu wniosek o przedłużenie wizy nie później niż w dniu upływu okresu jego legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jeżeli cudzoziemiec złożył wniosek o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej po terminie, o którym mowa wyżej, odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie przedłużenia tej wizy.

Cudzoziemcowi, który złożył wniosek o przedłużenie wizy w ww. terminie wojewoda zamieszcza w dokumencie podróży **odcisk stempla**, który potwierdza złożenie wniosku. Jeżeli termin do złożenia wniosku został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie, **pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za legalny** od dnia złożenia wniosku do czasu wydania decyzji ostatecznej w sprawie przedłużenia wizy Schengen lub wizy krajowej.

Jeżeli **postępowanie** w sprawie przedłużenia wizy Schengen lub wizy krajowej zostanie **zawieszona na wniosek cudzoziemca**, jego **pobyt** w tym czasie **nie będzie** uznawany za **legalny**.

UWAGA:

Umieszczenie stempla w dokumencie podróży nie uprawnia cudzoziemca do podróżowania po terytorium innych państw obszaru Schengen, natomiast cudzoziemiec może wyjechać do kraju pochodzenia.

3.5 ROZSTRZYGNIĘCIE

Rozstrzygnięcie w sprawie przedłużenia wizy Schengen lub wizy krajowej następuje w drodze decyzji. Przedłużoną wizę Schengen lub wizę krajową zamieszcza się w dokumencie podróży w formie naklejki.

3.6 DOKUMENTY

Cudzoziemiec **ubiegający się o przedłużenie: wizy Schengen lub wizy krajowej** obowiązany jest: złożyć wypełniony **formularz wniosku** o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej, przedstawić ważny **dokument podróży**, uzasadnić **wniosek** oraz dołączyć do wniosku:

1. **aktualną fotografię** – nieuszkodzoną, kolorową, o wymiarach 35 x 45 mm, wykonaną w ciągu ostatnich 6 miesięcy na jednolitym jasnym tle, mającą dobrą ostrość oraz pokazującą wyraźnie oczy i twarz od wierzchołka głowy do górnej części barków, tak aby twarz zajmowała 70-80 % fotografii; fotografia powinna przedstawiać osobę bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami, patrzącą na wprost z otwartymi oczami, nieprzesłoniętymi włosami, z naturalnym wyrazem twarzy i zamkniętymi ustami;

Uwaga: Cudzoziemiec noszący nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania może dołączyć do wniosku fotografię przedstawiającą go w nakryciu głowy, o ile wizerunek twarzy jest w pełni widoczny. W takim przypadku do wniosku dołącza się oświadczenie cudzoziemca o przynależności do wspólnoty wyznaniowej.

2. **dokumenty potwierdzające:**

- **cel pobytu** i konieczność przedłużenia wizy Schengen lub wizy krajowej,
- posiadanie wystarczających **środków finansowych** na pokrycie kosztów utrzymania przez cały okres planowanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na podróż powrotną do państwa pochodzenia lub zamieszkania albo na tranzyt do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd, albo możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem,
- wiarygodność **deklaracji o zamiarze opuszczenia terytorium Polski** przed upływem terminu ważności wizy,
- **posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego** w rozumieniu w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub posiadanie podróznego ubezpieczenia medycznego o minimalnej kwocie ubezpieczenia w wysokości 30 000 euro, ważnego przez okres planowanego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na tym terytorium w związku z koniecznością podróży powrotnej z powodów medycznych, potrzebą pilnej pomocy medycznej, nagłym leczeniem szpitalnym lub ze śmiercią, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku- w przypadku przedłużenia wizy krajowej,
- **posiadanie podróznego ubezpieczenia medycznego** o minimalnej kwocie ubezpieczenia w wysokości 30.000 euro, ważnego przez okres planowanego pobytu oraz, co do zasady ważnego na całym terytorium państw obszaru Schengen, pokrywającego wszelkie wydatki, o których wyżej mowa - **w przypadku przedłużenia wizy Schengen**,
- inne okoliczności podane we wniosku.

WYMOGI DOTYCZĄCE DOKUMENTU PODRÓŻY:

Cudzoziemiec ubiegający się o przedłużenie wizy Schengen lub wizy krajowej przedstawia do wglądu dokument podróży spełniający kryteria:

- 1) jego **okres ważności** upłynie nie wcześniej niż po **3 miesiącach** od upływu okresu ważności wizy, o którą się ubiega (chyba że zachodzi pilny przypadek uzasadniony słusznym interesem cudzoziemca);
- 2) zawiera przynajmniej **dwie wolne strony**;
- 3) został **wydany w ciągu ostatnich 10 lat**.

ROZDZIAŁ IV - ZEWOLENIE NA POBYT CZASOWY

O udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy można ubiegać się, jeżeli zachodzą okoliczności uzasadniające zamieszkiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez **okres dłuższy niż 3 miesiące**, z wyjątkiem zezwolenia na pobyt czasowy udzielanego ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu.

4.1 CELE POBYTU DLA KTÓRYCH UDZIELA SIĘ LUB MOŻNA UDZIELIĆ ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY

1. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY I PRACĘ gdy celem pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wykonywanie pracy

2. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU WYKONYWANIA PRACY W ZAWODZIE WYMAGAJĄCYM WYSOKICH KWALIFIKACJI gdy celem pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wykonywanie pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji

3. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCA DELEGOWANEGO PRZEZ PRACODAWCĘ ZAGRANICZNEGO NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ gdy celem pobytu cudzoziemca w Polsce jest wykonywanie pracy przez cudzoziemca delegowanego przez pracodawcę zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

4. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ jeżeli celem pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest prowadzenie działalności gospodarczej na podstawie przepisów obowiązujących w tym zakresie na tym terytorium

5. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH gdy celem pobytu cudzoziemca jest kształcenie się na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia lub jednolitych studiach magisterskich albo studiach trzeciego stopnia, **stanowiących stacjonarne studia wyższe lub stacjonarne studia doktoranckie** również gdy studia te stanowią kontynuację lub uzupełnienie studiów podjętych przez cudzoziemca na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Zezwolenie jest także udzielane cudzoziemcowi, który zamierza odbyć **kurs przygotowawczy do podjęcia nauki na tych studiach w języku polskim.**

6. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU PROWADZENIA BADAŃ NAUKOWYCH udziela się cudzoziemcowi będącemu naukowcem, gdy celem jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych na podstawie umowy o przyjęciu go w celu realizacji projektu badawczego zawartej z jednostką naukową, o której mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615, z późn. zm.), zatwierdzoną w tym celu przez ministra właściwego do spraw nauki na podstawie decyzji .

7. **ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY DLA CZŁONKÓW RODZIN OBYWATELI RP** udziela się cudzoziemcowi, który pozostaje w uznawanym przez prawo RP związku małżeńskim z obywatelem RP, albo cudzoziemcowi, który jest małoletnim dzieckiem cudzoziemca pozostającego w związku małżeńskim z obywatelem RP i posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela RP

8. **ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY DLA CZŁONKÓW RODZIN CUDZOZIEMCÓW** udziela się cudzoziemcowi, który pozostaje w uznawanym przez prawo RP związku małżeńskim z cudzoziemcem zamieszkującym na terytorium RP na określonej podstawie albo jest małoletnim dzieckiem tego cudzoziemca lub małoletnim dzieckiem cudzoziemca pozostającego w związku małżeńskim z cudzoziemcem zamieszkującym na terytorium RP

9. **POBYT NA TERYTORIUM RP CUDZOZIEMCÓW BĘDĄCYCH OFIARAMI HANDLU LUDŹMI.** Cudzoziemcowi, w stosunku do którego istnieje domniemanie, że jest ofiarą handlu ludźmi w rozumieniu art. 115 § 22 Kodeksu karnego, wydaje się zaświadczenie potwierdzające istnienie tego domniemania. Zezwolenia na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi udziela się cudzoziemcowi, jeżeli łącznie spełnia następujące warunki: 1) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2) podjął współpracę z organem prowadzącym postępowanie karne w sprawie przestępstwa handlu ludźmi, 3) zerwał kontakty z osobami podejrzanymi o popełnienie przestępstwa, ww. przestępstwa

10. **ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY ZE WZGLĘDU NA OKOLICZNOŚCI WYMAGAJĄCE KRÓTKOTRWALEGO POBYTU** można udzielić cudzoziemcowi, jeżeli: 1) jest obowiązany do osobistego stawiennictwa przed polskim organem władzy publicznej lub 2) obecności cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymaga jego wyjątkowa sytuacja osobista, lub 3) obecności cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymaga interes Rzeczypospolitej Polski

11. **ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY ZE WZGLĘDU NA INNE OKOLICZNOŚCI** udziela się lub można udzielić ze względu na różnego typu okoliczności. Udziela się go między innymi kiedy celem pobytu cudzoziemca w Polsce jest nauka lub szkolenie zawodowe. Powyższego zezwolenia udziela się również absolwentom polskich uczelni poszukującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pracy. Można go również udzielić cudzoziemcom prowadzącym w Polsce życie rodzinne.

4.2 DODATKOWE WYMOGI DOT. WNIOSKU

Cudzoziemiec składa wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy **osobiście**, nie później niż **w ostatnim dniu jego legalnego pobytu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy nie został złożony przez cudzoziemca osobiście, **np. wysłany pocztą, wojewoda wzywa go do osobistego stawiennictwa** w terminie 7 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

W przypadku cudzoziemca będącego:

- 1) **osobą małoletnią** – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jedno z rodziców lub jeden z ustanowionych przez sąd opiekunów;
- 2) **osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie** – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy składa opiekun ustanowiony przez sąd;

3) **osobą małoletnią bez opieki** – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy składa kurator.

Przy składaniu wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemcowi będącemu osobą małoletnią, która **ukończyła 6. rok życia, jest wymagana jego obecność.**

Przy składaniu wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemiec powinien złożyć odciski linii papilarnych w celu wydania karty pobytu.

Powyższy obowiązek **nie dotyczy cudzoziemców,**:

- **którzy nie ukończyli 6 roku życia** lub
- od których pobranie odcisków linii papilarnych **jest fizycznie niemożliwe** lub
- **którzy ubiegają się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną (zob. pkt 4.6.8 pkt I).**

Jeśli cudzoziemiec **nie złoży odcisków linii papilarnych w celu wydania karty pobytu, choć jest do tego obowiązany, odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia.**

W przypadku udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną karta pobytu jest wydawana na wniosek cudzoziemca, któremu udzielono tego zezwolenia (członek rodziny). Odciski linii papilarnych składa ten cudzoziemiec przy składaniu wniosku o wydanie karty pobytu.

Dane w postaci odcisków linii papilarnych pobranych w celu wydania karty pobytu **przechowuje się w odpowiednich rejestrach do czasu wpisania do tych rejestrów potwierdzenia odbioru karty pobytu przez organ wydający kartę pobytu, po wydaniu karty pobytu dane te są kasowane.**

W przypadku wydania **decyzji o odmowie** udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub decyzji o odmowie wydania lub wymiany karty pobytu, dane w postaci odcisków linii papilarnych przechowuje się w w/w rejestrach, **do czasu wpisania informacji o wydaniu tych decyzji do rejestrów**, gdy decyzje te stały się prawomocne.

Jeżeli termin do złożenia wniosku został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie, wojewoda zamieszcza w dokumencie podróży cudzoziemca **odcisk stempla**, który potwierdza złożenie wniosku. Jeżeli termin do złożenia wniosku został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie **pobyt cudzoziemca uważa się za legalny od dnia złożenia wniosku do dnia, w którym decyzja w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy stanie się ostateczna (np. po upływie 14 dni od jej doręczenia jeśli nie zostanie złożone od niej odwołanie).**

Jeżeli **postępowanie** w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy zostanie **zawieszona na wniosek cudzoziemca**, jego **pobyt** w tym czasie **nie będzie** uznawany za **legalny**.

UWAGA:

Umieszczenie stempla w dokumencie podróży **nie uprawnia cudzoziemca do podróżowania po terytorium innych państw obszaru Schengen, natomiast cudzoziemiec może wyjechać do kraju pochodzenia, jednak aby powrócić do Polski powinien uzyskać wizę, jeśli pochodzi z państwa objętego obowiązkiem wizowym.**

4.3 INNE WAŻNE INFORMACJE

Cudzoziemiec, któremu udzielono zezwolenia na pobyt czasowy ma obowiązek zawiadomić wojewodę, który udzielił tego zezwolenia, w terminie 15 dni roboczych, o ustaniu przyczyny udzielenia zezwolenia.

Zezwolenie na pobyt czasowy **wygasa z mocy prawa** z dniem uzyskania przez cudzoziemca kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub obywatelstwa polskiego.

4.4 ORGAN ROZPATRUJĄCY WNIOSEK

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy składa się do **wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.**

4.5 DOKUMENTY

Cudzoziemiec obowiązany jest:

- przedstawić **ważny dokument podróży**. W szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić **inny dokument potwierdzający jego tożsamość**. składając wniosek cudzoziemiec powinien **jak najbardziej szczegółowo w uzasadnieniu napisać dlaczego nie masz możliwości uzyskać dokumentu podróży i wymienić działania jakie podjął aby go zdobyć**. Może być również wezwany do przedstawienia dokumentów potwierdzających podjęcie tych działań. **Przedstawiony zamiast dokumentu podróży dokument tożsamości powinien w sposób nie budzący wątpliwości identyfikować cudzoziemca**
- złożyć **wypełniony formularz wniosku** oraz dołączyć do wniosku:

➤ **4 aktualne fotografie** - nieuszkodzone, kolorowe, o wymiarach 35 x 45 mm, wykonane w ciągu ostatnich 6 miesięcy na jednolitym jasnym tle, mające dobrą ostrość oraz pokazujące wyraźnie oczy i twarz od wierzchołka głowy do górnej części barków, tak aby twarz zajmowała 70-80 % fotografii; fotografie mają przedstawiać osobę bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami, patrzącą na wprost z otwartymi oczami, nieprzesłoniętymi włosami, z naturalnym wyrazem twarzy i zamkniętymi ustami;

Uwaga: Cudzoziemiec noszący nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania może dołączyć do wniosku fotografię przedstawiającą go w nakryciu głowy, o ile wizerunek twarzy jest w pełni widoczny. W takim przypadku do wniosku dołącza się oświadczenie cudzoziemca o przynależności do wspólnoty wyznaniowej.

➤ **Informację starosty, dotyczącą tzw. testu rynku pracy**, o której mowa w art. 88c ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – w przypadku ubiegania się o zezwolenie na pobyt czasowy i pracę (**wyjątki od wymogu dostarczenia dokumentu są określone w rozdziale dotyczącym szczegółowych informacji o zezwoleniu na pobyt czasowy i pracę**)

Uwaga – brak któregokolwiek z wyżej wymienionych dokumentów stanowi brak formalny wniosku, który w przypadku niezupelnienia po wezwaniu przez wojewode prowadzacego sprawe spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania

➤ **dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku** i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy;

➤ **potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej;**

➤ **dokumenty potwierdzające posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego** (np. polisy lub zaświadczenia z ZUS) w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach

opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ww. dokumenty należy dołączyć w przypadku ubiegania się o udzielenie: zezwolenia na pobyt czasowy i pracę (pkt 1); zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (pkt 2); zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy przez cudzoziemca delegowanego przez pracodawcę zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 3), zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej (pkt 4), zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach (pkt 5), zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych (pkt 6), zezwolenia na pobyt czasowy dla członków rodzin cudzoziemców (pkt 8), zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności (pkt 11)

- **dokumenty potwierdzające posiadanie stabilnego i regularnego źródła dochodu** (np. zeznania PIT o wysokości osiągniętego dochodu, zaświadczenia z ZUS itp.) wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu. Wysokość miesięcznego dochodu powinna być wyższa niż wysokość dochodu uprawniającego do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, ze zm.18)), w odniesieniu do cudzoziemca oraz każdego członka rodziny pozostającego na jego utrzymaniu. (Powinna przekraczać 456 zł dla osób w rodzinie lub 542 zł dla osób samotnie gospodarujących) Ww. dokumenty należy dołączyć w przypadku ubiegania się o udzielenie: zezwolenia na pobyt czasowy i pracę (pkt 1); zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy przez cudzoziemca delegowanego przez pracodawcę zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 3) zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej (pkt 4), zezwolenia na pobyt czasowy dla członków rodzin cudzoziemców (pkt 8), zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności takie jak szkolenie zawodowe lub poszukiwanie w Polsce pracy przez absolwenta polskiej uczelni (pkt 11)

- **dokumenty potwierdzające posiadanie wystarczających środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania i podróży powrotnej do kraju pochodzenia lub zamieszkania albo kosztów tranzytu do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd.** (np. czeki podróżne, zaświadczenia o wysokości limitu kart kredytowych, informacje o przyznanych stypendiach, itp.) Ww. dokumenty należy dołączyć w przypadku ubiegania się o udzielenie: zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach (pkt 5), zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych (pkt 6), zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności w celu odbywania lub kontynuacji nauki (pkt 11). Minimalną wysokość tych środków oraz dokumenty mogące potwierdzić ich uzyskanie określają trzy odrębne rozporządzenia wykonawcze do ustawy o cudzoziemcach.

- **dokumenty potwierdzające zapewnione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsce zamieszkania** (np. zaświadczenia o zameldowaniu lub umowy najmu mieszkania) należy dołączyć w przypadku ubiegania się o udzielenie: zezwolenia na pobyt czasowy i pracę (pkt 1); zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy przez cudzoziemca delegowanego przez pracodawcę zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 3), zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej (pkt 4), zezwolenia na pobyt czasowy dla członków rodzin cudzoziemców (pkt 8), zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności (pkt 11).

WYJĄTEK

Wymóg dot. przedstawienia dokumentów potwierdzających posiadanie: stabilnego i regularnego źródła dochodu, ubezpieczenia zdrowotnego oraz zapewnionego miejsca zamieszkania nie dotyczy m.in.: małżonków obywateli polskich oraz ofiar handlu ludźmi.

4.6 SZCZEGÓŁOWE REGULACJE DOT. ZEZWOLEŃ NA POBYT CZASOWY

4.6.1. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY I PRACĘ

Cudzoziemiec powinien spełniać warunki dotyczące posiadania **ubezpieczenia zdrowotnego, źródła stabilnego i regularnego dochodu** wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu oraz posiadania **zapewnionego na terytorium RP miejsca zamieszkania** (zob. pkt 4.5)

Do wniosku o **udzielenie lub zmianę** zezwolenia na pobyt czasowy i pracę cudzoziemiec powinien **dołączyć informację starosty właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy na lokalnym rynku pracy.**

O udzielenie tych informacji **występuje podmiot powierzający wykonywanie pracy** cudzoziemcowi (potocznie - pracodawca).

Wymogu tego nie stosuje się, gdy:

- 1) zawód, który cudzoziemiec wykonuje w ramach powierzonej pracy, lub rodzaj pracy, która jest mu powierzona, znajduje się w **wykazie zawodów i rodzajów pracy**, w stosunku do których wydanie zezwolenia na pracę nie wymaga uwzględnienia wyżej wymienionej informacji starosty (**art. 10 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**), lub
- 2) cudzoziemiec bezpośrednio przed złożeniem wniosku posiadał zezwolenie na pracę lub zezwolenie na pobyt i pracę u tego samego pracodawcy na tym samym stanowisku, lub
- 3) cudzoziemiec spełnia warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 90 ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (czyli w rozporządzeniu określającym przypadki, w których zezwolenie na pracę jest wydawane bez względu na warunki płacy i lokalnego rynku pracy)
- 4) cudzoziemiec spełnia warunki zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę, określone odrębnymi przepisami.

Warunkiem udzielenia zezwolenia jest ponadto odpowiednia **wysokość wynagrodzenia**, określona w posiadanej przez cudzoziemca **umowie z podmiotem (pracodawcą) powierzającym wykonywanie pracy, będącej podstawą wykonywania pracy, zawartej w formie pisemnej**, która nie powinna być niższa niż wysokość wynagrodzenia pracowników wykonujących w tym samym wymiarze czasu pracy **pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku**. Wymogu tego **nie stosuje się**, gdy cudzoziemiec spełnia warunki zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę, określone odrębnymi przepisami.

Warunkiem udzielenia zezwolenia jest także **spełnianie wymagań kwalifikacyjnych** i innych warunków w przypadku zamiaru wykonywania pracy w zawodzie regulowanym (np. lekarz, adwokat itp.) w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Poza ogólnymi przypadkami odmowy wszczęcia postępowania (zob. pkt 4.9), **odmawia się wszczęcia postępowania** w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, gdy cudzoziemiec:

- 1) jest **pracownikiem delegowanym** do pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na określony czas przez pracodawcę mającego siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – przez cały okres delegowania lub
- 2) wjechał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zobowiązań określonych w umowach międzynarodowych dotyczących ułatwienia wjazdu i czasowego pobytu niektórych kategorii osób fizycznych zajmujących się wymianą handlową lub inwestycjami, lub
- 3) **prowadzi działalność gospodarczą** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Poza ogólnymi przypadkami odmowy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy (zob. pkt 4.10), udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę cudzoziemcowi **odmawia się**, gdy:

1) **podmiot powierzający wykonywanie pracy:**

a) został prawomocnie ukarany za wyliczone w art. 117 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach **wykroczenia**, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub w ustawie z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub

b) jest osobą fizyczną skazaną prawomocnym wyrokiem za wyliczone w art. 117 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach, określone w Kodeksie karnym **przestępstwa** przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową lub za przestępstwa popełnione w związku z postępowaniem w sprawie wydania zezwolenia na pracę albo jest podmiotem zarządzanym lub kontrolowanym przez taką osobę, lub za przestępstwa, o których mowa w ustawie z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2) **cudzoziemiec:**

a) **nie spełnia wymagań kwalifikacyjnych** i innych warunków w przypadku zamiaru powierzenia mu wykonywania pracy w zawodzie regulowanym w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394), lub

b) został skazany prawomocnym wyrokiem za **przestępstwo**, o którym mowa w art. 270–275 Kodeksu karnego, popełnione w związku z postępowaniem w sprawie wydania zezwolenia na pracę lub udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.

Cudzoziemiec **powinien wystąpić** do wojewody właściwego ze względu na miejsce aktualnego pobytu o zmianę zezwolenia na pobyt czasowy, jeżeli zamierza wykonywać pracę **u innego pracodawcy użytkownika** lub **na innych warunkach niż określone w zezwoleniu** (tj. na innym stanowisku, z niższym wynagrodzeniem, w razie zmiany wymiaru czasu pracy lub rodzaju umowy będącej podstawą wykonywania pracy).

Zmiana siedziby lub miejsca zamieszkania, nazwy lub formy prawnej podmiotu powierzającego wykonywanie pracy lub przejęcie pracodawcy lub jego części przez innego pracodawcę **nie wymagają zmiany lub wydania nowego** zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.

Do wniosku o **zmianę** zezwolenia na pobyt czasowy i pracę cudzoziemiec powinien **dołączyć w/w informację starosty**, chyba, że wymóg ten nie ma zastosowania.

Wojewoda **może odmówić zmiany** zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, jeżeli:

- 1) cudzoziemiec nie spełnia warunków udzielenia zezwolenia, lub

2) podmiot, który powierza wykonywanie pracy, nie spełnia wymogów dot. braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych na lokalnym rynku pracy oraz porównywalności wynagrodzenia.

Uwaga: Okres ważności zmienionego zezwolenia nie może przekroczyć 3 lat od dnia wydania zezwolenia które podlegało zmianie.

UWAGA: W przypadku zamiaru wykonywania pracy u innego podmiotu powierzającego wykonywanie pracy (pracodawcy) cudzoziemiec powinien wystąpić o udzielenie nowego zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. (Uwaga: wydanie nowego zezwolenie rodzi również obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej)

Cudzoziemiec może wykonywać pracę u **dodatkowego podmiotu powierzającego wykonywanie pracy na podstawie odrębnego zezwolenia na pracę. – zezwolenie na pracę dla cudzoziemca uzyskuje w tym przypadku podmiot powierzający pracę.**

Cudzoziemiec przebywający w Polsce na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę **jest obowiązany powiadomić pisemnie wojewodę właściwego ze względu na miejsce swojego aktualnego pobytu, w ciągu 15 dni roboczych, o utracie pracy u któregokolwiek z wymienionych w zezwoleniu podmiotów powierzających wykonywanie pracy (pracodawców);**

Zezwolenie na pobyt czasowy i pracę **nie podlega cofnięciu z powodu utraty pracy na rzecz podmiotu powierzającego wykonywanie pracy, wymienionego w zezwoleniu w okresie 30 dni liczonych od dnia utraty pracy:**

- 1) jeżeli cudzoziemiec wykaze, że dopełnił obowiązku powiadomienia, o którym mowa w wyżej, lub
- 2) jeżeli powiadomienie, o którym mowa wyżej, nie zostało doręczone wojewodzie z powodów niezależnych od cudzoziemca.

W przypadku utraty pracy u wszystkich podmiotów powierzających wykonywanie pracy, wymienionych w zezwoleniu, przepis ten ma zastosowanie **nie więcej niż raz w trakcie ważności zezwolenia..**

UWAGA: Poza przypadkami, o których mowa w pkt 4.11, wojewoda **cofa zezwolenie** na pobyt czasowy i pracę, jeżeli **stanowisko określone w zezwoleniu uległo zmianie lub wysokość wynagrodzenia została obniżona, a zezwolenie to nie zostało zmienione.**

Jeżeli wykonywanie pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej polega na **pełnieniu przez cudzoziemca funkcji w zarządzie osoby prawnej podlegającej wpisowi do rejestru przedsiębiorców, której udziałów lub akcji cudzoziemiec nie posiada**, zezwolenia na pobyt czasowy i pracę udziela się, jeżeli podmiot, którym cudzoziemiec zarządza lub będzie zarządzał, spełnia wymogi dot. **korzystności działalności gospodarczej, (zob. pkt 4.6 Ad 4). Nie ma natomiast wymogu dołączenia w/w informacji starosty oraz warunku porównywalności wynagrodzenia.**

Uzyskanie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę **nie zwalnia od spełnienia określonych odrębnymi przepisami wymogów dotyczących wykonywania zawodów regulowanych lub działalności.**

4.6.2. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU WYKONYWANIA PRACY W ZAWODZIE WYMAGAJĄCYM WYSOKICH KWALIFIKACJI

Cudzoziemiec powinien posiadać **ubezpieczenie zdrowotne** (zob. pkt 4.5).

Do wniosku o **udzielenie lub zmianę** zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji cudzoziemiec powinien **dołączyć informację starosty właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy na lokalnym rynku pracy.**

O udzielenie tych informacji **występuje podmiot powierzający wykonywanie pracy** cudzoziemcowi.

Wymogu tego nie stosuje się, gdy:

- 1) zawód, który cudzoziemiec wykonuje w ramach powierzonej pracy, lub rodzaj pracy, która jest mu powierzona, znajduje się w **wykazie zawodów i rodzajów pracy**, w stosunku do których wydanie zezwolenia na pracę nie wymaga uwzględnienia wyżej wymienionej informacji starosty (**art. 10 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**), lub
- 2) cudzoziemiec bezpośrednio przed złożeniem wniosku posiadał zezwolenie na pracę lub zezwolenie na pobyt i pracę u tego samego pracodawcy na tym samym stanowisku, lub
- 3) cudzoziemiec spełnia warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 90 ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (czyli w rozporządzeniu określającym przypadki, w których zezwolenie na pracę jest wydawane bez względu na warunki płacy i lokalnego rynku pracy)
- 4) cudzoziemiec spełnia warunki zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę, określone odrębnymi przepisami lub
- 5) cudzoziemiec był już legalnie zatrudniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres 2 lat na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, lub

Warunkami udzielenia zezwolenia są ponadto:

- zawarcie, na okres przynajmniej 1 roku, umowy o pracę, umowy o pracę nakładczą, umowy cywilnoprawnej, na podstawie której wykonuje pracę, świadczy usługi lub pozostaje w stosunku służbowym,
- spełnianie wymagań kwalifikacyjnych i innych warunków w przypadku zamiaru wykonywania pracy w zawodzie regulowanym w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej,
- posiadanie wyższych kwalifikacji zawodowych,
- posiadanie zgody właściwego organu na zajmowanie określonego stanowiska, wykonywanie zawodu lub prowadzenie innej działalności, gdy obowiązek jej uzyskania przed zawarciem umowy wynika z odrębnych przepisów;
- **roczne wynagrodzenie brutto wynikające z miesięcznego lub rocznego wynagrodzenia, wskazane w umowie, nie powinno być niższe niż minimalne wynagrodzenie określone w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy o cudzoziemcach.**

Poza ogólnymi przypadkami odmowy wszczęcia postępowania (zob. pkt 4.9) **odmawia się wszczęcia postępowania** w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, gdy cudzoziemiec:

- 1) ubiega się o zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych, lub posiada takie zezwolenie lub
- 2) jest pracownikiem przedsiębiorstwa prowadzącego działalność gospodarczą w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej i jest czasowo oddelegowany przez pracodawcę w celu świadczenia usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub

3) wjechał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zobowiązań określonych w umowie międzynarodowej dotyczącej ułatwienia wjazdu i czasowego pobytu niektórych kategorii osób fizycznych zajmujących się wymianą handlową lub inwestycjami, lub

4) posiada zezwolenie, o którym mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 lit. a będąc rezydentem długoterminowym UE z innego państwa członkowskiego UE.

Poza ogólnymi mającymi zastosowanie do tego zezwolenia przypadkami odmowy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy (zob. pkt 4.10), udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji cudzoziemcowi **odmawia się**, gdy **podmiot powierzający wykonywanie pracy** został prawomocnie ukarany za **wykroczenie** powierzenia cudzoziemcowi nielegalnego wykonywania pracy, o którym mowa w art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, i w ciągu 2 lat od ukarania został ponownie ukarany za podobne wykroczenie lub został prawomocnie ukarany za wykroczenia, o których mowa w art. 120 ust. 3–5 w/w ustawy.

Cudzoziemiec **powinien wystąpić** do wojewody właściwego ze względu na miejsce aktualnego pobytu cudzoziemca o zmianę zezwolenia na pobyt czasowy, jeżeli cudzoziemiec zamierza rozpocząć wykonywanie pracy u innego podmiotu niż określony w zezwoleniu, zamierza zmienić stanowisko lub będzie otrzymywać niższe wynagrodzenie niż określone w zezwoleniu.

Zmiana zezwolenia nie jest wymagana w przypadku zmiany nazwy lub formy prawnej podmiotu powierzającego cudzoziemcowi wykonywanie pracy, a także w przypadku przejęcia zakładu pracy lub jego części przez inny podmiot.

Do wniosku o zmianę zezwolenia cudzoziemiec powinien dołączyć w/w informację starosty, chyba, że wymóg ten nie ma zastosowania.

W okresie pierwszych 2 lat pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie tego zezwolenia:

- 1) cudzoziemiec nie może rozpocząć wykonywania pracy u innego podmiotu niż określony w zezwoleniu,
- 2) cudzoziemiec nie może zmienić stanowiska, na jakim jest zatrudniony,
- 3) cudzoziemcowi nie można wypłacać wynagrodzenia niższego niż określone w zezwoleniu

– **bez zmiany tego zezwolenia.**

Zmiany zezwolenia wojewoda odmawia, gdy:

- 1) okres, w którym cudzoziemiec pozostaje bez pracy:
 - a) przekracza 3 miesiące liczone od dnia utraty pracy do dnia złożenia przez cudzoziemca wniosku o zmianę zezwolenia ze względu na zmianę podmiotu powierzającego mu wykonywanie pracy lub
 - b) wystąpił więcej niż 2 razy w trakcie ważności zezwolenia, lub
- 2) cudzoziemiec nie powiadomił wojewody właściwego ze względu na miejsce aktualnego pobytu o utracie pracy w terminie wskazanym 15 dni roboczych od jej utraty, lub
- 3) cudzoziemiec przestał spełniać warunki udzielenia tego zezwolenia, lub
- 4) podmiot, który będzie powierzał pracę cudzoziemcowi, nie spełnia warunków dot. braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych na lokalnym rynku pracy oraz wymaganej wysokości wynagrodzenia, lub
- 5) okres ważności zmienionego zezwolenia przekroczy 3 lata.

Cudzoziemiec przebywający na terytorium RP na podstawie tego zezwolenia, jest **obowiązany w ciągu 15 dni roboczych powiadomić pisemnie o utracie pracy wojewodę** właściwego ze względu na miejsce aktualnego pobytu cudzoziemca.

Jeżeli **w okresie pierwszych 2 lat pobytu** cudzoziemca na terytorium RP na podstawie tego zezwolenia, zmieniły się określone w zezwoleniu warunki pracy dotyczące minimalnego wymiaru czasu pracy i rodzaju umowy, na podstawie której cudzoziemiec wykonuje pracę, cudzoziemiec jest **obowiązany w ciągu 15 dni roboczych powiadomić o tej zmianie wojewodę właściwego** ze względu na miejsce aktualnego pobytu cudzoziemca.

Jeżeli **po upływie 2 lat pobytu** cudzoziemca na terytorium RP na podstawie tego zezwolenia, nastąpiła zmiana stanowiska, wynagrodzenia na niższe lub zmiana minimalnego wymiaru czasu pracy i rodzaju umowy, na podstawie której cudzoziemiec wykonuje pracę, cudzoziemiec **jest obowiązany w ciągu 15 dni roboczych powiadomić o tej zmianie wojewodę** właściwego ze względu na miejsce aktualnego pobytu cudzoziemca.

Poza przypadkami, o których mowa w pkt 4.11, cudzoziemcowi **cofa się zezwolenie** na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji gdy **nie przestrzega on ograniczenia w dostępie do rynku pracy w okresie pierwszych 2 lat pobytu** na podstawie tego zezwolenia.

Zezwolenie to **nie podlega cofnięciu** z powodu utraty pracy na rzecz podmiotu powierzającego wykonywanie pracy, wymienionego w zezwoleniu, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

- 1) okres pozostawania cudzoziemca bez pracy nie przekroczył **3 miesięcy w okresie ważności** zezwolenia;
- 2) okres pozostawania cudzoziemca bez pracy wystąpił **nie więcej niż 2 razy w okresie ważności** zezwolenia;
- 3) cudzoziemiec wykaże, że dopełnił obowiązku powiadomienia, o którym mowa wyżej, lub że powiadomienie nie zostało doręczone wojewodzie z powodów niezależnych od cudzoziemca.

Uzyskanie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, **nie zwalnia od spełnienia określonych odrębnymi przepisami wymogów dotyczących wykonywania zawodów regulowanych lub działalności.**

4.6.3. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCA DELEGOWANEGO PRZEZ PRACODAWCĘ ZAGRANICZNEGO NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Cudzoziemiec powinien spełniać warunki dotyczące posiadania **ubezpieczenia zdrowotnego, źródła stabilnego i regularnego dochodu** wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu oraz posiadania **zapewnionego na terytorium RP miejsca zamieszkania** (zob. pkt 4.5)

Warunkiem udzielenia zezwolenia jest posiadanie **zezwoleń na pracę** w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy albo pisemnego oświadczenia pracodawcy o zamiarze powierzenia mu pracy, jeżeli zezwolenie na pracę nie jest wymagane;

Wymogu legalnego pobytu nie stosuje się do cudzoziemca czasowo oddelegowanego w celu świadczenia usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez pracodawcę mającego siedzibę na terytorium innego

państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Szwajcarii, Norwegii, Islandii lub Liechtensteinu, uprawnionego do przebywania i zatrudnienia na terytorium tego państwa.

4.6.4. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Cudzoziemiec powinien spełniać warunki dotyczące posiadania **ubezpieczenia zdrowotnego, źródła stabilnego i regularnego dochodu** wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu oraz posiadania **zapewnionego na terytorium RP miejsca zamieszkania** (zob. pkt 4.5)

Warunkami udzielenia zezwolenia są ponadto:

- posiadanie zgody właściwego organu na zajmowanie określonego stanowiska lub wykonywanie zawodu, gdy obowiązek jej uzyskania wynika z przepisów odrębnych;

- podmiot, który prowadzi działalność gospodarczą:

a) w roku podatkowym poprzedzającym złożenie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemca **powinien osiągnąć dochód nie niższy niż 12-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w województwie**, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, w trzecim kwartale roku poprzedzającego złożenie wniosku, ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2013 r. poz. 255) **lub zatrudniać na czas nieokreślony i w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej przez okres 1 roku poprzedzającego złożenie wniosku co najmniej 2 pracowników będących obywatelami polskimi lub cudzoziemcami**, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (np. uchodźcami lub cudzoziemcami posiadającymi zezwolenie na pobyt stały lub pobyt rezydenta długoterminowego UE, lub

b) **wykazać, że posiada środki pozwalające na spełnienie w przyszłości** warunków określonych w lit. a lub prowadzi działania pozwalające na spełnienie w przyszłości tych warunków, w szczególności przyczyniające się do wzrostu inwestycji, transferu technologii, wprowadzania korzystnych innowacji lub tworzenia miejsc pracy.

Warunki wyżej określone w lit. a) lub b) stosuje się do utworzonej przez cudzoziemca spółki komandytowej, komandytowo-akcyjnej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej albo do spółki, do której cudzoziemiec przystąpił lub której udziały lub akcje objął lub nabył.

Zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej udziela się również cudzoziemcowi, którego celem pobytu jest także **wykonywanie pracy poprzez pełnienie funkcji w zarządzie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej, którą utworzył lub której udziały lub akcje objął lub nabył**, o ile spółka spełnia warunki wyżej określone w lit. a) lub b). Do udzielenia tego zezwolenia **nie jest wymagane zezwolenie na pracę; nie ma także wymogu dołączenia informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy na lokalnym rynku pracy oraz warunku porównywalności wynagrodzenia**.

Poza ogólnymi przypadkami odmowy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy (zob. pkt 4.10), udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej, **gdy celem pobytu jest także wykonywanie pracy poprzez pełnienie funkcji w zarządzie spółki, którą utworzył lub której udziały lub akcje objął lub nabył** cudzoziemcowi **odmawia się**, gdy:

1) podmiot powierzający wykonywanie pracy:

a) został prawomocnie ukarany za wyliczone w art. 117 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach **wykroczenia**, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub w ustawie z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub

b) jest osobą fizyczną skazaną prawomocnym wyrokiem za wyliczone w art. 117 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach, określone w Kodeksie karnym **przestępstwa** przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową lub za przestępstwa popełnione w związku z postępowaniem w sprawie wydania zezwolenia na pracę albo jest podmiotem zarządzanym lub kontrolowanym przez taką osobę, lub za przestępstwa, o których mowa w ustawie z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2) cudzoziemiec:

a) **nie spełnia wymagań kwalifikacyjnych** i innych warunków w przypadku zamiaru powierzenia mu wykonywania pracy w zawodzie regulowanym w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394), lub

b) został skazany prawomocnym wyrokiem za **przestępstwo**, o którym mowa w art. 270–275 Kodeksu karnego, popełnione w związku z postępowaniem w sprawie wydania zezwolenia na pracę lub udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.

4.6.5. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH

Zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia lub jednolitych studiach magisterskich albo studiach trzeciego stopnia udziela się cudzoziemcowi, gdy celem jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest **podjęcie lub kontynuacja stacjonarnych studiów wyższych lub stacjonarnych studiów doktoranckich**, zwanych dalej „studiami”, **także** wtedy, gdy studia te stanowią **kontynuację lub uzupełnienie studiów podjętych przez cudzoziemca na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej**, oraz gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

1) cudzoziemiec przedłoży:

a) **zaświadczenie jednostki prowadzącej studia** o przyjęciu na studia lub o kontynuacji studiów,

b) **dowód uiszczenia opłaty**, jeżeli podejmuje lub kontynuuje studia odpłatne;

Cudzoziemiec powinien także spełniać **warunki dotyczące posiadania ubezpieczenia zdrowotnego, oraz wystarczających środków finansowych** na pokrycie kosztów utrzymania i podróży powrotnej do państwa pochodzenia lub zamieszkania albo kosztów tranzytu do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd (zob. pkt 4.5)

Warunkiem udzielenia zezwolenia jest także posiadanie **wystarczających środków finansowych na pokrycie kosztów studiów**.

Zezwolenia w celu kształcenia się na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia lub jednolitych studiach magisterskich albo studiach trzeciego stopnia **udziela się także cudzoziemcowi**, który zamierza odbyć **kurs przygotowawczy do podjęcia nauki na tych studiach w języku polskim** i spełnia w/w warunki udzielenia zezwolenia w celu kształcenia się na studiach.

Poza ogólnymi, mającymi zastosowanie do tego zezwolenia przypadkami odmowy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy (zob. pkt 4.10) cudzoziemcowi **odmawia się udzielenia tego zezwolenia** gdy:

1) posiada zezwolenie na pobyt czasowy w celu podjęcia lub kontynuacji studiów lub szkolenia zawodowego, o którym mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 lit. b, będąc rezydentem długoterminowym UE z innego państwa członkowskiego UE lub

2) **wykonuje pracę lub prowadzi działalność gospodarczą na terytorium RP**, chyba że ubiega się o udzielenie mu kolejnego zezwolenia w celu kształcenia się na studiach.

Ponadto cudzoziemcowi **można odmówić udzielenia kolejnego zezwolenia w celu kształcenia się na studiach gdy nie zaliczył roku studiów w określonym terminie (o terminie zaliczenia roku decyduje uczelnia).**

Poza ogólnymi mającymi zastosowanie do tego zezwolenia przypadkami cofnięcia zezwolenia na pobyt czasowy (zob. pkt 4.11), cudzoziemcowi **można cofnąć kolejne zezwolenie** w celu kształcenia się na studiach **gdy nie zaliczył roku studiów w określonym terminie.**

O udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia w celu kształcenia się na studiach wojewoda zawiadamia rektora uczelni lub kierownika innej jednostki prowadzącej studia, wskazanej przez cudzoziemca we wniosku o udzielenie mu tego zezwolenia.

Rektor uczelni lub kierownik innej jednostki prowadzącej studia niezwłocznie zawiadamia pisemnie wojewodę, który udzielił cudzoziemcowi zezwolenia w celu kształcenia się na studiach, o skreśleniu cudzoziemca z listy studentów, a także o niezaliczeniu roku studiów w określonym terminie.

4.6.6. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY W CELU PROWADZENIA BADAŃ NAUKOWYCH

Zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych udziela się cudzoziemcowi **będącemu naukowcem posiadającym co najmniej tytuł zawodowy odpowiadający w Rzeczypospolitej Polskiej tytułowi zawodowemu magistra lub równorzędnemu, umożliwiającym dostęp co najmniej do studiów doktoranckich**, gdy celem jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych **na podstawie umowy o przyjęciu go w celu realizacji projektu badawczego zawartej z jednostką naukową**, o której mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615, z późn. zm.), **zatwierdzoną w tym celu przez ministra właściwego do spraw nauki** na podstawie decyzji oraz gdy cudzoziemiec przedstawi:

1) **umowę o przyjęciu go w celu realizacji projektu badawczego zawartą z jednostką naukową mającą siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;**

2) **pisemne oświadczenie jednostki naukowej, w którym zobowiązuje się ona do poniesienia kosztów pobytu naukowca na terytorium RP, a także kosztów wykonania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu** pokrytych ze środków publicznych przed upływem 6 miesięcy od dnia wygaśnięcia umowy, jeżeli podstawą do wydania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu będzie jego nielegalny pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

Cudzoziemiec powinien także spełniać **warunki dotyczące posiadania ubezpieczenia zdrowotnego, oraz wystarczających środków finansowych** na pokrycie kosztów utrzymania i podróży powrotnej do państwa pochodzenia lub zamieszkania albo kosztów tranzytu do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd (zob. pkt 4.5)

Zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych **udziela się także cudzoziemcowi, który posiada dokument pobytowy**, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady nr 1030/2002 (odpowiednik polskiej karty pobytu), **opatrzonej adnotacją „naukowiec”, wydany przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej**, jeżeli umowa o przyjęciu go w celu realizacji projektu badawczego zawarta

z właściwą jednostką naukową tego państwa przewiduje **przeprowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych także na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**.

W takim przypadku cudzoziemiec przedstawia **umowę o przyjęciu** go w celu realizacji projektu badawczego **zawartą z jednostką naukową mającą siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej**.

Szczegółowe regulacje dotyczące zatwierdzania jednostki naukowej oraz zawierania przez jednostkę naukową z naukowcem umowy o przyjęciu go w celu realizacji projektu badawczego określa ustawa o cudzoziemcach (art. 151 ust. 4-8, art. 152)

Umowa o przyjęciu cudzoziemca w celu realizacji projektu badawczego **wygasza**, w przypadku gdy cudzoziemcowi **odmówi się wjazdu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **lub udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy**.

Poza ogólnymi przypadkami odmowy wszczęcia postępowania (zob. pkt 4.9) **odmawia się wszczęcia postępowania** w sprawie udzielenia cudzoziemcowi tego zezwolenia, gdy cudzoziemiec:

1) zamierza prowadzić, **w ramach studiów doktoranckich**, badania naukowe i prace rozwojowe w rozumieniu art. 2 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki lub

2) jest **oddelegowany przez jednostkę naukową** z siedzibą na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej do jednostki naukowej z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4.6.7. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY DLA CZŁONKÓW RODZIN OBYWATELI RP

I. Zezwolenia na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej **udziela się** cudzoziemcowi, gdy:

1. pozostaje w uznawanym przez prawo Rzeczypospolitej Polskiej **związku małżeńskim z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej** albo
2. jest **małoletnim dzieckiem cudzoziemca pozostającego w** uznawanym przez prawo Rzeczypospolitej Polskiej **związku małżeńskim z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej** i posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej.

Uwaga. W postępowaniu o udzielenie zezwolenia dla małżonka obywatela polskiego ustala się, czy związek małżeński został zawarty w celu obejścia ustawy o cudzoziemcach. Potwierdzenie tego faktu skutkuje odmową udzielenia zezwolenia.

II. Cudzoziemcowi posiadającemu zezwolenie na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej **udziela się jednorazowo kolejnego zezwolenia** w przypadku:

1. rozvodu lub separacji cudzoziemca, gdy przemawia za tym jego ważny interes, albo
2. owdowienia cudzoziemca, albo
3. śmierci rodzica małoletniego dziecka, gdy przemawia za tym ważny interes tego dziecka.

III. Zezwolenia na pobyt czasowy **można udzielić cudzoziemcowi będącemu członkiem rodziny zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatela polskiego lub obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Szwajcarii, Liechtensteinu, Norwegii lub Islandii innym niż**

ten, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wspólnie z tym obywatelem – ze względu na:

a) **zależność finansową od niego lub pozostawanie z nim w gospodarstwie domowym, w kraju, z którego przybył cudzoziemiec**, lub

b) **poważne względy zdrowotne** wymagające osobistej opieki ze strony tego obywatela.

IV. Zezwolenia na pobyt czasowy **można udzielić cudzoziemcowi prowadzącemu życie rodzinne w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności**, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, z późn. zm.21)), **z zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem polskim lub obywatelem innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Szwajcarii, Liechtensteinu, Norwegii lub Islandii**, z którym przebywa wspólnie na tym terytorium,

W przypadku zezwoleń wskazanych w **pkt III i IV** cudzoziemiec powinien spełniać warunki dotyczące posiadania **ubezpieczenia zdrowotnego oraz źródła stabilnego i regularnego dochodu** wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu (zob. pkt 4.5)

W postępowaniu w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemcowi będącemu małżonkiem obywatela RP organ, który prowadzi to postępowanie, **ustala, czy związek małżeński został zawarty w celu obejścia ustawy o cudzoziemcach**.

W postępowaniu w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemcowi, o którym mowa w pkt IV, organ, który prowadzi to postępowanie, **ustala w szczególności, czy więzi** tego cudzoziemca z obywatelem polskim lub obywatelem innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Szwajcarii, Liechtensteinu, Norwegii lub Islandii **są rzeczywiste i stałe**.

W celu dokonania ustaleń, czy związek małżeński został zawarty w celu obejścia ustawy o cudzoziemcach, lub czy więzi cudzoziemca są rzeczywiste i stałe organ prowadzący postępowanie **może zwrócić się z wnioskiem do komendanta oddziału Straży Granicznej** lub komendanta placówki Straży Granicznej, właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca, **o przeprowadzenie czynności sprawdzających**, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach (wywiad środowiskowy, ustalenie miejsca pobytu małżonka lub innego członka rodziny cudzoziemca, a także osoby, z którą cudzoziemca łączą więzi o charakterze rodzinnym).

Przy dokonywaniu tych ustaleń oraz przeprowadzaniu czynności sprawdzających nie stosuje się przepisu art. 79 Kodeksu postępowania administracyjnego (np. cudzoziemiec nie musi być zawiadomiony o miejscu i terminie przeprowadzania czynności sprawdzających).

4.6.8. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY DLA CZŁONKÓW RODZIN CUDZOZIEMCÓW

Za członka rodziny cudzoziemca uważa się:

- 1) osobę pozostającą z cudzoziemcem w uznawanym przez prawo Rzeczypospolitej Polskiej związku małżeńskim;
- 2) małoletnie dziecko cudzoziemca i osoby pozostającej z nim w uznawanym przez prawo Rzeczypospolitej Polskiej związku małżeńskim, w tym także dziecko przysposobione;
- 3) małoletnie dziecko cudzoziemca, w tym także dziecko przysposobione, pozostające na jego utrzymaniu, nad którym cudzoziemiec sprawuje faktycznie władzę rodzicielską;

4) małoletnie dziecko osoby, o której mowa w pkt 1, w tym także dziecko przysposobione, pozostające na jej utrzymaniu, nad którym sprawuje ona faktycznie władzę rodzicielską.

Za członka rodziny małoletniego cudzoziemca, któremu nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki, uważa się także jego wstępnego w linii prostej lub osobę pełnoletnią odpowiedzialną za małoletniego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej.

I. Zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną udziela się cudzoziemcowi, który przybywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywa na tym terytorium w celu połączenia się z rodziną i jest członkiem rodziny cudzoziemca zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały,

b) na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE,

c) w związku z nadaniem mu statusu uchodźcy,

d) w związku z udzieleniem mu ochrony uzupełniającej,

e) co najmniej przez okres 2 lat na podstawie kolejnych zezwoleń na pobyt czasowy, w tym bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy dla członka rodziny - na podstawie zezwolenia udzielonego mu na okres pobytu nie krótszy niż 1 rok,

f) na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, w celu prowadzenia badań naukowych,

g) na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w celu prowadzenia badań naukowych, gdy cudzoziemiec ten posiada dokument pobytowy, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady nr 1030/2002, opatrzony adnotacją "naukowiec", wydany przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej, jeżeli umowa o przyjęciu cudzoziemca w celu realizacji projektu badawczego zawarta z właściwą jednostką naukową tego państwa przewiduje przeprowadzenie badań naukowych także na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

h) na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji,

i) w związku z udzieleniem zgody na pobyt ze względów humanitarnych.

II. Zezwolenia na pobyt czasowy można udzielić małoletniemu dziecku cudzoziemca, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej lub zezwolenia na pobyt czasowy, jeżeli dziecko to urodziło się w okresie ważności tej wizy krajowej lub zezwolenia na pobyt czasowy.

III. Odrębnego zezwolenia na pobyt czasowy udziela się cudzoziemcowi, który pozostaje w uznawanym przez prawo RP związku małżeńskim z cudzoziemcem zamieszkującym na tym terytorium lub jest pełnoletnim dzieckiem cudzoziemca zamieszkującego na tym terytorium i przebywa na terytorium RP co najmniej od 5 lat na podstawie zezwoleń na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną.

W przypadku małżonka lub pełnoletniego dziecka cudzoziemca zamieszkującego na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji uwzględnia się pobyt na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej jako członka rodziny posiadacza „Niebieskiej Karty UE” wydanej w związku z udzieleniem przez to państwo zezwolenia pobytowego w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, jeżeli co najmniej przez 2 lata bezpośrednio przed złożeniem wniosku przebywali na terytorium RP na podstawie zezwoleń na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną jako członkowie

rodziny cudzoziemca zamieszkującego na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

IV. Cudzoziemcowi, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną, **udziela się jednorazowo** zezwolenia na pobyt czasowy, gdy przemawia za tym jego ważny interes, w przypadku:

- 1) rozwodu, separacji lub owdowienia tego cudzoziemca, jeżeli pozostawał w uznawanym przez prawo RP związku małżeńskim z cudzoziemcem zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 2) śmierci jego rodzica będącego cudzoziemcem zamieszkującym na terytorium RP, lub
- 3) śmierci jego małoletniego dziecka, któremu nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej.

W przypadku zezwolenia na pobyt czasowy, wskazanego w pkt I, II, III cudzoziemiec powinien spełniać warunki dotyczące posiadania **ubezpieczenia zdrowotnego, źródła stabilnego i regularnego dochodu** wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu oraz posiadania **zapewnionego na terytorium RP miejsca zamieszkania** (zob. pkt 4.5) Warunków tych **nie stosuje się** do zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną (pkt I) udzielanego członkowi rodziny cudzoziemca, któremu nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej, gdy wniosek o udzielenie mu tego zezwolenia został **złożony przed upływem 6 miesięcy od dnia uzyskania statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej.**

Przy udzielaniu zezwolenia na pobyt czasowy dla członka rodziny cudzoziemca wymóg posiadania źródła stabilnego i regularnego dochodu **uważa się za spełniony również wówczas, gdy koszty utrzymania cudzoziemca będzie pokrywał członek rodziny obowiązany do jego utrzymania, który zamieszkuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.**

W postępowaniu w sprawie udzielenia lub cofnięcia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną, uwzględnia się:

- 1) interes małoletniego dziecka;
- 2) charakter i trwałość więzi rodzinnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) okres pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) istnienie więzi rodzinnych, kulturowych i społecznych z państwem pochodzenia.

W postępowaniu w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną (pkt I) cudzoziemcowi będącemu małżonkiem cudzoziemca, organ, który prowadzi to postępowanie, **ustala, czy związek małżeński został zawarty w celu obejścia ustawy o cudzoziemcach.**

W celu dokonania ustaleń, czy związek małżeński został zawarty w celu obejścia ustawy o cudzoziemcach, organ prowadzący postępowanie **może zwrócić się z wnioskiem do komendanta oddziału Straży Granicznej** lub komendanta placówki Straży Granicznej, właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca, **o przeprowadzenie czynności sprawdzających**, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach (wywiad środowiskowy, ustalenie miejsca pobytu małżonka lub innego członka rodziny cudzoziemca, a także osoby, z którą cudzoziemca łączą więzi o charakterze rodzinnym).

Przy dokonywaniu tych ustaleń oraz przeprowadzaniu czynności sprawdzających nie stosuje się przepisu art. 79 Kodeksu postępowania administracyjnego (np. cudzoziemiec nie musi być zawiadomiony o miejscu i terminie przeprowadzania czynności sprawdzających).

UWAGA: Cudzoziemcowi udziela się zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną (pkt I) **na wniosek cudzoziemca zamieszkującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**, do którego członek jego rodziny przybywa lub z którym przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4.6.9. POBYT NA TERYTORIUM RP CUDZOZIEMCÓW BĘDĄCYCH OFIARAMI HANDLU LUDŹMI.

Cudzoziemcowi, w stosunku do którego istnieje **domniemanie, że jest ofiarą handlu ludźmi**, wydaje się **zaświadczenie** potwierdzające istnienie tego domniemania.

Pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **uważa się za legalny przez okres ważności wydanego mu zaświadczenia**.

Zaświadczenie jest **ważne przez okres 3 miesięcy** od dnia jego wydania, a w przypadku **małoletniego cudzoziemca – przez okres 4 miesięcy** od dnia jego wydania.

Pobyt cudzoziemca **przestaje się uważać za legalny** z chwilą odnotowania przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych w rejestrze informacji, że cudzoziemiec **aktywnie, dobrowolnie i z własnej inicjatywy ponownie nawiązał kontakt z osobami podejrzanymi o popełnienie przestępstwa handlu ludźmi**.

Informację taką przekazuje organ, który wydał zaświadczenie.

Zaświadczenie wydaje cudzoziemcowi organ właściwy do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi.

Organ właściwy do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi poucza cudzoziemca na piśmie w języku dla niego zrozumiałym o przepisach dotyczących legalności pobytu cudzoziemca w czasie wydania mu ww. zaświadczenia oraz o okoliczności powodującej, że pobyt cudzoziemca przestaje uważać się za legalny, a także informacje o organie właściwym do wydania zaświadczenia i okres ważności tego zaświadczenia. Organ, który wydał cudzoziemcowi zaświadczenie powiadamia o tym fakcie ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Zezwolenia na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi udziela się cudzoziemcowi, jeżeli łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) podjął współpracę z organem właściwym do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi,
- 3) zerwał kontakty z osobami podejrzanymi o popełnienie przestępstwa handlu ludźmi.

Organ prowadzący postępowanie w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi zapewnia cudzoziemcowi, który nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, możliwość korzystania z pomocy tłumacza.

Zezwolenie na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi **cofa się** cudzoziemcowi:

- 1) gdy ustał cel pobytu, który był powodem udzielenia zezwolenia, lub gdy cudzoziemiec przestał spełniać wymogi udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu, w szczególności gdy cudzoziemiec **zaprzestał współpracy z organem właściwym do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi** lub jeżeli **postępowanie to zostało zakończone**, lub

2) gdy wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub

3) w postępowaniu w sprawie udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy:

a) złożył on wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje, lub

b) zeznał on nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego.

4.6.10. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY ZE WZGLĘDU NA OKOLICZNOŚCI WYMAGAJĄCE KRÓTKOTRWAŁEGO POBYTU

Zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej można udzielić cudzoziemcowi, który przebywa na tym terytorium, jeżeli:

1) jest obowiązany stawić się osobiście przed polskim organem władzy publicznej lub

2) obecności cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymaga jego wyjątkowa sytuacja osobista, lub

3) obecności cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymaga interes Rzeczypospolitej Polski.

Zezwolenia tego **można udzielić na dowolny okres uzasadniający pobyt nie przekraczający 6 miesięcy.**

Poza ogólnymi mającymi zastosowanie do tego zezwolenia przypadkami cofnięcia zezwolenia na pobyt czasowy (zob. pkt 4.11), cudzoziemcowi **cofa się** zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu, gdy jego dane znajdują się w **Systemie Informacyjnym Schengen** do celów odmowy wjazdu.

4.6.11. ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY ZE WZGLĘDU NA INNE OKOLICZNOŚCI

I. Zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności **udziela się** cudzoziemcowi, jeżeli:

1) zamierza jako **członek rodziny zamieszkiwać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wspólnie z pracownikiem migrującym**, o którym mowa w pkt 19 części I i art. 19 części II Europejskiej Karty Społecznej, sporządzonej w Turynie dnia 18 października 1961 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 8, poz. 67, z 2010 r. Nr 76, poz. 491 oraz z 2011 r. Nr 168, poz. 1007), **lub z prowadzącym na tym terytorium działalność gospodarczą na własny rachunek cudzoziemcem**, o którym mowa w art. 19 ust. 10 części II Europejskiej Karty Społecznej, sporządzonej w Turynie dnia 18 października 1961 r., lub

2) jest **urodzonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej małoletnim dzieckiem cudzoziemca przebywającym na tym terytorium bez opieki**, lub

3) **posiada zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE udzielone przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej** oraz:

a) zamierza wykonywać pracę lub prowadzić działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów obowiązujących w tym zakresie na tym terytorium lub

- b) zamierza podjąć lub kontynuować na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej studia lub szkolenie zawodowe, lub
- c) wykaże, że zachodzą inne okoliczności uzasadniające jego zamieszkiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 4) jest **członkiem rodziny cudzoziemca, o którym mowa w pkt 3**, z którym przebywał na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej i towarzyszy mu lub chce się z nim połączyć, lub
- 5) posiada uprawnienie do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w decyzji nr 1/80 Rady Stowarzyszenia Republiki Tureckiej i EWG z dnia 19 września 1980 r. w sprawie rozwoju Stowarzyszenia, która to Rada została powołana na podstawie Układu ustanawiającego stowarzyszenie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Turcją, podpisanego w Ankarze dnia 12 września 1963 r. (Dz. Urz. WE L 217 z 29.12.1964, str. 3685; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 11, t. 11 str. 1).

Za członka rodziny, o którym mowa w pkt 1, uważa się małżonka lub dzieci mające mniej niż 21 lat, pozostające na utrzymaniu pracownika migrującego lub osoby prowadzącej działalność gospodarczą.

Za członka rodziny cudzoziemca, o którym mowa w pkt 3, uważa się cudzoziemca należącego do katalogu członków rodziny uprawnionych do udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną.

II. Zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności **można udzielić** cudzoziemcowi, jeżeli:

1) zamierza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podjąć lub kontynuować:

a) **naukę** lub

b) **szkolenie zawodowe**, lub

2) jest **absolwentem polskiej uczelni oraz poszukuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pracy**, lub

3) jest **duchownym**, członkiem zakonu lub osobą pełniącą funkcję religijną w kościele lub związku wyznaniowym, którego status jest uregulowany umową międzynarodową, przepisami obowiązującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prawa lub który działa na podstawie wpisu do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych, i jeżeli jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest związany z pełnioną funkcją lub przygotowaniem do jej pełnienia, lub

4) jest **pokrzywdzonym w postępowaniu karnym toczącym się przeciwko podmiotowi powierzającemu wykonywanie pracy (pracodawcy)** :

a) w wyniku przestępstwa powierzenia wykonywania pracy w warunkach szczególnego wykorzystania, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769), lub

b) jakomałoletni cudzoziemiec któremu powierzono wykonywanie pracy w trakcie nielegalnego pobytu, lub

5) bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia, o którym mowa w pkt 4, do czasu otrzymania zaległego wynagrodzenia od podmiotu powierzającego wykonywanie pracy albo podmiotu, o którym mowa w art. 6 lub art. 7 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub

6) **jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niezbędny z uwagi na konieczność poszanowania prawa do życia rodzinnego w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności**, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., a cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **nielegalnie**, lub

7) jego wyjazd z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej naruszałby prawa dziecka, określone w Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z 2000 r. Nr 2, poz. 11 oraz z 2013 r. poz. 677), w stopniu istotnie zagrażającym jego rozwojowi psychofizycznemu, a cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nielegalnie, lub

8) wykazał, że zachodzą okoliczności inne niż określone w Dziale V ustawy o cudzoziemcach, dotyczącym zezwoleń na pobyt czasowy, uzasadniające jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W przypadku zezwoleń na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności, wskazane w pkt I, ppkt 1, 3 lub 4 i w pkt II, ppkt 1-3, 5 lub 8 cudzoziemiec powinien spełniać warunek dotyczący posiadania **ubezpieczenia zdrowotnego** (zob. pkt 4.5),

W przypadku zezwoleń na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności, wskazane w pkt I, ppkt 1, 3 lub 4 i w pkt II, ppkt 1 lit. b, 2 lub 8 cudzoziemiec powinien spełniać warunek dotyczący posiadania **źródła stabilnego i regularnego dochodu** wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu (zob. pkt 4.5) Wymóg ten **uważa się za spełniony** również wówczas, gdy **koszty utrzymania cudzoziemca będzie pokrywał członek rodziny obowiązany do jego utrzymania, który zamieszkuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.**

W przypadku zezwoleń na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności, wskazane w pkt I, ppkt 3 lub 4 i w pkt II, ppkt 1-3, 5 lub 8 cudzoziemiec powinien spełniać warunek dotyczący posiadania **zapewnionego na terytorium RP miejsca zamieszkania** (zob. pkt 4.5)

W przypadku zezwolenia na pobyt czasowy w celu podjęcia lub kontynuowania nauki cudzoziemiec powinien spełniać warunek dotyczący posiadania **wystarczających środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania i powrotu** (zob. pkt 4.5) **oraz kosztów nauki,**

W przypadku zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w pkt II, ppkt 5 cudzoziemiec powinien spełniać warunek dotyczący posiadania **zapewnionego na terytorium RP utrzymania.**

W postępowaniu w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w pkt I, ppkt 4 stosuje się przepisy ustawy o cudzoziemcach dotyczące ustalania, **czy związek małżeński cudzoziemca został zawarty w celu obejścia tej ustawy.**

4.7 OKRES, NA JAKI UDZIELANE JEST ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY

Zezwolenia na pobyt czasowy udziela się każdorazowo na okres niezbędny do realizacji celu pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie dłuższy jednak niż 3 lata.

W przypadku zezwolenia na pobyt czasowy:

- w celu kształcenia się na **studiach** – pierwszego zezwolenia udziela się na okres 15 miesięcy, kolejne zezwolenia mogą być udzielane na okres do 3 lat. Jeżeli cel pobytu uzasadnia pobyt cudzoziemca na terytorium RP przez okres krótszy niż 1 rok, pierwszego zezwolenia udziela się na czas trwania roku akademickiego lub studiów, przedłużony o 3 miesiące. W przypadku kursu przygotowawczego do podjęcia nauki na studiach w języku polskim zezwolenia udziela się na okres trwania kursu przygotowawczego przedłużony o 3 miesiące.
- w celu prowadzenia **badania naukowych** – na okres do 3 lat. Jeżeli cel pobytu uzasadnia zamieszkiwanie cudzoziemca na terytorium RP przez okres krótszy niż 3 lata, zezwolenia na pobyt

czasowy w celu prowadzenia badań naukowych udziela się na okres realizacji projektu badawczego lub na okres prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych na terytorium RP;

- **w celu połączenia się z rodziną** - na okres do dnia, do którego udzielono zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemcowi, do którego zamierza przybyć lub przybył w celu połączenia z rodziną, a jeżeli cudzoziemiec ten posiada zezwolenie na pobyt stały, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, ochronę uzupełniającą, zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej - na okres 3 lat,
- dla **małoletniego dziecka cudzoziemca**, który przebywa na terytorium RP na podstawie wizy krajowej lub zezwolenia na pobyt czasowy, jeżeli dziecko to urodziło się w okresie ważności tej wizy krajowej lub zezwolenia na pobyt czasowy - na okres do dnia, w którym upływa termin ważności wizy krajowej lub zezwolenia na pobyt czasowy udzielonych przedstawicielowi ustawowemu dziecka,
- dla **ofiary handlu ludźmi** – na okres co najmniej 6 miesięcy,
- ze względu na **okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu** - na okres niezbędny do realizacji celu, ze względu na który zostało udzielone, nie dłuższy niż 6 miesięcy
- w celu podjęcia lub kontynuacji **nauki lub szkolenia zawodowego** – na okres trwania nauki lub szkolenia zawodowego, nie dłużej jednak niż na okres 1 roku
- dla **absolwenta polskiej uczelni poszukującego pracy** – na okres 1 roku,
- dla **członka rodziny cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE udzielone przez inne państwo członkowskie UE** – na okres ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego temu rezydentowi długoterminowemu UE.

4.8 POZOSTAWIENIE WNIOSKU BEZ ROZPOZNANIA

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy pozostawia się bez rozpoznania gdy:

1. **zawiera braki formalne**, których cudzoziemiec nie uzupełnił pomimo wezwania go do tego w terminie 7 dni, **za które uważa się:**
 - niezłożenie wniosku na odpowiednim formularzu,
 - niewypełnienie wszystkich wymaganych rubryk formularza wniosku;
 - nieprzedstawienie ważnego dokumentu podróży lub w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, innego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość;
 - niedołączenie do wniosku:
 - 4 aktualnych i odpowiednich fotografii;
 - informacji starosty, właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy na lokalnym rynku pracy w przypadku cudzoziemca ubiegającego się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę lub zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, jeżeli są one wymagane;

2. Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy nie został złożony przez cudzoziemca osobiście, a pomimo wezwania cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w terminie 7 dni, cudzoziemiec nie stawił się

w urzędzie (z wyjątkiem wniosków o zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną - zob. pkt 4.6.8 pkt I).

4.9 ODMOWA WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA O UDZIELNIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY

Cudzoziemcowi odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, gdy:

- 1) udzielono mu zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub
- 2) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy Schengen upoważniającej tylko do wjazdu na to terytorium wydanej w celu przyjazdu ze względów humanitarnych, z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe, lub
- 3) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu, lub
- 4) udzielono mu zgody na pobyt tolerowany, zgody na pobyt ze względów humanitarnych, azylu, ochrony uzupełniającej lub ochrony czasowej lub nadano mu status uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 5) ubiega się o nadanie statusu uchodźcy lub o udzielenie azylu, lub
- 6) jest zatrzymany, umieszczony w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców lub stosuje się wobec niego środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju, lub
- 7) odbywa karę pozbawienia wolności lub jest tymczasowo aresztowany, lub
- 8) został zobowiązany do powrotu i nie upłynął jeszcze termin dobrowolnego powrotu określony w decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, także w przypadku przedłużenia tego terminu, lub
- 9) jest obowiązany opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku odmowy udzielenia lub cofnięcia zezwolenia pobytowego, bądź w przypadku odmowy udzielania lub cofnięcia ochrony międzynarodowej, lub
- 10) przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 11) **przy składaniu wniosku o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy nie złożył odcisków linii papilarnych w celu wydania karty pobytu, choć był do tego obowiązany.**

Punktu 10 nie stosuje się w przypadku wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną (zob. pkt 4.6.8 pkt I).

W postępowaniu w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi nie stosuje się podstaw odmowy wszczęcia postępowania wymienionych w pkt 2 i 4–6.

W postępowaniu w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu nie stosuje się podstaw odmowy wszczęcia postępowania wymienionych w pkt 2, 3 i 6–8.

4.10 ODMOWA UDZIELENIA ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY

Cudzoziemcowi odmawia się udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, jeżeli:

- 1) nie spełnia on wymogów udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu lub okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, nie uzasadniają jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące lub
- 2) obowiązuje wpis danych cudzoziemca do wykazu cudzoziemców, których pobyt jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niepożądany, lub
- 3) jego dane znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu, lub
- 4) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
- 5) w postępowaniu w sprawie udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy:
 - a) złożył on wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje, lub
 - b) zeznał on nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub
- 6) zalega z zapłatą podatków, z wyjątkiem przypadków gdy uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu, lub
- 7) nie zwrócił kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które zostały pokryte z budżetu państwa, lub
- 8) podlegając obowiązkowi leczenia na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, nie wyraża zgody na to leczenie, lub
- 9) złożył wniosek podczas nielegalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywa na tym terytorium nielegalnie.

Cudzoziemiec, któremu udzielono zezwolenia na pobyt czasowy, **zawiadamia wojewodę, który udzielił tego zezwolenia, w terminie 15 dni roboczych, o ustaniu przyczyny udzielenia zezwolenia.** Cudzoziemcowi można odmówić udzielenia kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy w przypadku niewykonania opisanego wyżej obowiązku, jeżeli wniosek o udzielenie kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy został złożony przed upływem roku od upływu okresu ważności poprzedniego zezwolenia.

Jeżeli dane cudzoziemca znajdują się w **Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu** (pkt 3), zezwolenia na pobyt czasowy **można udzielić tylko w razie istnienia poważnych przyczyn** uzasadniających jego udzielenie, zwłaszcza ze względów humanitarnych lub z powodu zobowiązań międzynarodowych, z uwzględnieniem interesu państwa, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen.

W postępowaniu w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy **w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji**, w celu kształcenia się na **studiach**, w celu prowadzenia **badania naukowych**, w celu **połączenia się z rodziną** (o którym mowa w pkt 4.6. 8.pkt I) nie stosuje się podstaw odmowy udzielenia zezwolenia wymienionych w pkt 6 i 7.

Podstawy odmowy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy **w celu wykonywania pracy przez cudzoziemca delegowanego** przez pracodawcę zagranicznego na terytorium RP wymienionej w pkt 9 nie stosuje się do

cudzoziemca czasowo oddelegowanego w celu świadczenia usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez pracodawcę mającego siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, uprawnionego do przebywania i zatrudnienia na terytorium tego państwa.

W postępowaniu w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy **dla członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku cudzoziemca pozostającego w związku małżeńskim z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej** lub zezwolenia na pobyt czasowy **w celu połączenia się z rodziną – w przypadku cudzoziemca pozostającego w związku małżeńskim z cudzoziemcem** (o którym mowa w pkt 4.6. t 8. pkt I) nie stosuje się podstaw odmowy udzielenia zezwolenia wymienionych w pkt 6-9.

W postępowaniu w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy dla **członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej** lub zezwolenia na pobyt czasowy **w celu połączenia się z rodziną** nie stosuje się podstawy odmowy udzielenia zezwolenia wymienionej w pkt 8, w przypadku gdy cudzoziemiec ubiega się o kolejne zezwolenie.

W postępowaniu w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej –**małoletniego dziecka cudzoziemca pozostającego w związku małżeńskim z obywatelem RP** i posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej lub zezwolenia na pobyt czasowy dla **małoletniego dziecka cudzoziemca**, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **na podstawie wizy krajowej lub zezwolenia na pobyt czasowy**, jeżeli dziecko to **urodziło się w okresie ważności** tej wizy krajowej lub zezwolenia na pobyt czasowy, nie stosuje się podstawy odmowy udzielenia zezwolenia wymienionej pkt 9 jeżeli wyłączną przyczyną odmowy byłby nielegalny pobyt tego cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W postępowaniu w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy dla **ofiar handlu ludźmi** nie stosuje się podstaw odmowy udzielenia zezwolenia wymienionych w pkt 2, 3 i 6–9.

W postępowaniu w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na **okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu** nie stosuje się podstaw odmowy udzielenia zezwolenia wymienionych w pkt 2 i 6 -9.

Do odmowy udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na **inne okoliczności** nie stosuje się podstaw odmowy udzielenia zezwolenia wymienionych w:

- pkt 9 w przypadku zezwolenia dla **urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej małoletniego dziecka przebywającego na tym terytorium bez opieki** oraz zezwolenia dla **pokrzywdzonego w postępowaniu karnym toczącym się przeciwko podmiotowi powierzającemu wykonywanie pracy;**

- pkt 8 w przypadku zezwolenia dla **posiadacza zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE udzielonego przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej lub zezwolenia dla członka jego rodziny**, jeżeli cudzoziemiec ubiega się o udzielenie mu kolejnego zezwolenia;

- pkt 6 i 7 w przypadku zezwolenia dla **posiadacza zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE udzielonego przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej lub zezwolenia dla członka jego rodziny;**

- pkt 2 i 3 oraz 6–9 w przypadkach zezwoleń udzielanych cudzoziemcowi :

a) posiadającemu uprawnienie do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w decyzji nr 1/80 Rady Stowarzyszenia Republiki Tureckiej i EWG z dnia 19

września 1980 r. w sprawie rozwoju Stowarzyszenia, która to Rada została powołana na podstawie Układu ustanawiającego stowarzyszenie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Turcją, podpisanego w A nkarze dnia 12 września 1963 r. (Dz. Urz. WE L 217 z 29.12.1964, str. 3685; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 11, t. 11 str. 1);

b) gdy jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niezbędny z uwagi na konieczność poszanowania **prawa do życia rodzinnego w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka** i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., a cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **nielegalnie**, lub

c) gdy jego wyjazd z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej naruszałby **prawa dziecka, określone w Konwencji o prawach dziecka**, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z 2000 r. Nr 2, poz. 11 oraz z 2013 r. poz. 677), **w stopniu istotnie zagrażającym jego rozwojowi psychofizycznemu, a cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nielegalnie**.

Cudzoziemcowi, który **osiągnął pełnoletność w trakcie pobytu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i złożył wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy ze względu **na inne okoliczności w ciągu 1 roku od dnia, w którym osiągnął pełnoletność**, nie można odmówić udzielenia tego zezwolenia, gdy przemawia za tym szczególnie ważny interes cudzoziemca, a **wyłączną podstawą odmowy byłby jego nielegalny pobyt** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4.11 COFNIĘCIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY

Cudzoziemcowi cofa się zezwolenie na pobyt czasowy, jeżeli:

- 1) ustał cel pobytu, który był powodem udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, lub
- 2) przestał on spełniać wymogi udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu, lub
- 3) obowiązuje wpis danych cudzoziemca do wykazu cudzoziemców, których pobyt jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niepożądany, lub
- 4) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
- 5) w postępowaniu w sprawie udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy:
 - a) złożył on wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje, lub
 - b) zeznał on nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub
- 6) zalega z uiszczeniem podatków, z wyjątkiem przypadków gdy uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu, lub
- 7) nie zwrócił kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które zostały pokryte z budżetu państwa, lub

- 8) podlegając obowiązkowi leczenia na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, nie wyraża zgody na to leczenie,

Zezwolenia na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela Rzeczypospolitej Polskiej udzielonego cudzoziemcowi pozostającemu **w związku małżeńskim z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej** lub zezwolenia w celu połączenia się z rodziną udzielonego cudzoziemcowi pozostającemu **w związku małżeńskim z cudzoziemcem, któremu udzielono zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **nie cofa się** z przyczyn, o których mowa w pkt 6-8.

Zezwolenia na pobyt czasowy dla **ofiary handlu ludźmi nie cofa się** z przyczyn, o których mowa w pkt 3 i 6-8.

Zezwolenia na pobyt czasowy dla **posiadacza zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE udzielonego przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej lub zezwolenia na pobyt czasowy dla członka jego rodziny**, nie cofa się z przyczyny, o której mowa w pkt 8.

Zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego cudzoziemcowi:

- a) ze względu na **okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu**
- b) posiadającemu uprawnienie do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w decyzji nr 1/80 Rady Stowarzyszenia Republiki Tureckiej i EWG z dnia 19 września 1980 r. w sprawie rozwoju Stowarzyszenia, która to Rada została powołana na podstawie Układu ustanawiającego stowarzyszenie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Turcją, podpisanego w Ankarze dnia 12 września 1963 r. (Dz. Urz. WE L 217 z 29.12.1964, str. 3685; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 11, t. 11 str. 1);
- c) gdy jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niezbędny z uwagi na konieczność poszanowania **prawa do życia rodzinnego w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka** i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., a cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **nielegalnie**, lub
- d) gdy jego wyjazd z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej naruszałby **prawa dziecka, określone w Konwencji o prawach dziecka**, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z 2000 r. Nr 2, poz. 11 oraz z 2013 r. poz. 677), **w stopniu istotnie zagrażającym jego rozwojowi psychofizycznemu, a cudzoziemiec przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nielegalnie.**

-nie cofa się z przyczyn, o których mowa w pkt 2, 3 i 6-8.

Zezwolenia na pobyt stały udziela się cudzoziemcowi, który:

1) jest **dzieckiem cudzoziemca**, któremu udzielono zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE pozostającym pod jego władzą rodzicielską:

a) urodzonym po udzieleniu temu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub

b) urodzonym w okresie ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego temu cudzoziemcowi, lub

2) jest **dzieckiem obywatela polskiego** pozostającym pod jego władzą rodzicielską, lub

3) jest **osobą o polskim pochodzeniu** i zamierza osiedlić się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe, lub

4) pozostaje w uznawanym przez prawo Rzeczypospolitej Polskiej **związku małżeńskim** z obywatelem polskim przez co najmniej **3 lata** przed dniem, w którym złożył wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały, i bezpośrednio przed złożeniem tego wniosku przebywał nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nie krótszy niż **2 lata** na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z pozostawaniem w związku małżeńskim z obywatelem polskim lub w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt ze względów humanitarnych, lub

5) jest **ofiara handlu ludźmi** w rozumieniu art. 115 § 22 Kodeksu karnego i:

a) przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały przez okres nie krótszy niż 1 rok na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi,

b) współpracował z organami ścigania w postępowaniu karnym w sprawie o przestępstwo, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego,

c) ma uzasadnione obawy przed powrotem do państwa pochodzenia, potwierdzone przez prokuratora prowadzącego postępowanie w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi, lub

6) bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały przebywał nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez **okres nie krótszy niż 5 lat** na podstawie **statusu uchodźcy, ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt ze względów humanitarnych**, lub

7) bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały przebywał nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nie krótszy niż **10 lat** na podstawie **zgody na pobyt tolerowany** udzielonej na podstawie art. 351 pkt 1 lub 3 ustawy o cudzoziemcach, lub

8) udzielono mu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **azylu**, lub

9) posiada **ważną Kartę Polaka** i zamierza osiedlić się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe.

Do **ustalenia polskiego pochodzenia** osoby, stosuje się przepisy art. 5 ust. 1-3 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 532, z późn. zm.).

W postępowaniu w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt stały cudzoziemcowi będącemu małżonkiem obywatela polskiego organ, który prowadzi to postępowanie, **ustala, czy związek małżeński został zawarty w celu obejścia niniejszej ustawy.**

W celu dokonania ustaleń, czy związek małżeński został zawarty w celu obejścia ustawy o cudzoziemcach, organ prowadzący postępowanie **może zwrócić się z wnioskiem do komendanta oddziału Straży Granicznej** lub komendanta placówki Straży Granicznej, właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca, **o przeprowadzenie czynności sprawdzających**, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach (wywiad środowiskowy, ustalenie miejsca pobytu małżonka lub innego członka rodziny cudzoziemca, a także osoby, z którą cudzoziemca łączy więzi o charakterze rodzinnym).

Przy dokonywaniu tych ustaleń oraz przeprowadzaniu czynności sprawdzających nie stosuje się przepisu art. 79 Kodeksu postępowania administracyjnego (np. cudzoziemiec nie musi być zawiadomiony o miejscu i terminie przeprowadzania czynności sprawdzających).

5.1 ORGAN WYDAJĄCY DECYZJĘ

Decyzję w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt stały wydaje **wojewoda** właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca. Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały składa się na formularzu.

5.2 WYMÓG NIEPRZERWANEGO POBYTU - USPRAWIEDLIWIONE PRZERWY W POBYCIE

Pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za **nieprzerwany**, gdy żadna z przerw w nim **nie była dłuższa niż 6 miesięcy** i **wszystkie przerwy nie przekroczyły łącznie 10 miesięcy**, chyba że przerwa była spowodowana:

- 1) wykonywaniem przez cudzoziemca obowiązków zawodowych lub świadczeniem przez niego pracy poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy zawartej z pracodawcą, którego siedziba znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 2) towarzyszeniem cudzoziemcowi, o którym mowa w pkt 1, przez jego małżonka lub małoletnie dziecko, lub
- 3) szczególną sytuacją osobistą wymagającą obecności cudzoziemca poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i trwała nie dłużej niż 6 miesięcy, lub
- 4) wyjazdem poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu odbycia praktyk lub uczestnictwa w zajęciach, przewidzianych w toku studiów w polskiej uczelni.

5.3 DOKUMENTY

Cudzoziemiec obowiązany jest:

- przedstawić ważny **dokument podróży**. W szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić **inny dokument potwierdzający jego tożsamość**.
- złożyć **wypełniony formularz wniosku** oraz dołączyć do wniosku:
 - **4 aktualne fotografie** - nieuszkodzone, kolorowe, o wymiarach 35 x 45 mm, wykonane w ciągu ostatnich 6 miesięcy na jednolitym jasnym tle, mające dobrą ostrość oraz pokazujące wyraźnie oczy i twarz od wierzchołka głowy do górnej części barków, tak aby twarz zajmowała 70-80 % fotografii; fotografie mają przedstawiać osobę bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi

szkłami, patrzącą na wprost z otwartymi oczami, nieprzesłoniętymi włosami, z naturalnym wyrazem twarzy i zamkniętymi ustami;

Uwaga: Cudzoziemiec noszący nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania może dołączyć do wniosku fotografię przedstawiającą go w nakryciu głowy, o ile wizerunek twarzy jest w pełni widoczny. W takim przypadku do wniosku dołącza się oświadczenie cudzoziemca o przynależności do wspólnoty wyznaniowej.

- **Uwaga – brak któregokolwiek z wyżej wymienionych dokumentów stanowi brak formalny wniosku, który w przypadku nieuzupełnienia po wezwaniu przez wojewodę prowadzącego sprawę spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania**
- dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia na pobyt stały;
- **potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej;**

5.4 DODATKOWE WYMOGI DOT. WNIOSKU

Cudzoziemiec powinien złożyć wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały **osobiście**, nie później niż **w ostatnim dniu jego legalnego pobytu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jeżeli wniosek o udzielenie zezwolenia nie został złożony przez cudzoziemca osobiście (np. został wysłany pocztą), **wojewoda wzywa go do osobistego stawiennictwa** w terminie 7 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

W przypadku cudzoziemca będącego:

- 1) **osobą małoletnią** – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jedno z rodziców lub jeden z ustanowionych przez sąd opiekunów;
- 2) **osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie** – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały składa opiekun ustanowiony przez sąd;
- 3) **osobą małoletnią bez opieki** – wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały składa kurator.

Przy składaniu wniosku o udzielenie zezwolenia cudzoziemcowi będącemu osobą małoletnią, która **ukończyła 6. rok życia, jest wymagana jego obecność.**

Wymogu złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały **osobiście**, nie później niż **w ostatnim dniu jego legalnego pobytu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie stosuje się do małoletniego dziecka cudzoziemca, któremu udzielono zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, oraz do dziecka obywatela polskiego, które pozostaje pod władzą rodzicielską tego obywatela.

Przy składaniu wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały cudzoziemiec powinien złożyć odciski linii papilarnych w celu wydania karty pobytu.

Powyższy obowiązek **nie dotyczy cudzoziemców,:**

- **którzy nie ukończyli 6 roku życia** lub
- od których pobranie odcisków linii papilarnych **jest fizycznie niemożliwe.**

Jeśli cudzoziemiec nie złoży odcisków linii papilarnych w celu wydania karty pobytu, choć jest do tego obowiązany, odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia

Dane w postaci odcisków linii papilarnych pobranych w celu wydania karty pobytu **przechowuje się w odpowiednim rejestrze do czasu wpisania do tego rejestru potwierdzenia odbioru karty pobytu przez organ wydający kartę pobytu.**

W przypadku wydania **decyzji o odmowie** udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały lub decyzji o odmowie wydania lub wymiany karty pobytu, dane w postaci odcisków linii papilarnych przechowuje się w w/w rejestrze, **do czasu wpisania informacji o wydaniu tych decyzji do rejestru**, gdy decyzje te stały się prawomocne.

Jeżeli cudzoziemiec złożył wniosek w czasie zgodnego z prawem pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie, wojewoda zamieszcza w dokumencie podróży cudzoziemca **odcisk stempla**, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały. Jeżeli termin do złożenia wniosku został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie **pobyt cudzoziemca uważa się za legalny od dnia złożenia wniosku do dnia, w którym decyzja w tej sprawie stanie się ostateczna.**

Jeżeli **postępowanie** w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt stały zostanie **zawieszono na wniosek cudzoziemca**, jego **pobyt** w tym czasie **nie będzie** uznawany za **legalny**.

UWAGA: Umieszczenie stempla w dokumencie podróży nie uprawnia cudzoziemca do podróżowania po terytorium innych państw obszaru Schengen, natomiast cudzoziemiec może wyjechać do kraju pochodzenia.

5.5 POZOSTAWIENIE WNIOSKU BEZ ROZPOZNANIA

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały pozostawia się bez rozpoznania, gdy: :

- **zawiera braki formalne, których cudzoziemiec nie uzupełnił pomimo wezwania go do tego w terminie 7 dni, za które uważa się:**
 - niezłożenie wniosku na odpowiednim formularzu;
 - niewypełnienie wszystkich wymaganych rubryk formularza wniosku;
 - nieprzedstawienie ważnego dokumentu podróży lub w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, innego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość;
 - niedołączenie do wniosku 4 aktualnych i odpowiednich fotografii;
- wniosek nie został złożony przez cudzoziemca osobiście, jeśli było to wymagane przez przepisy, a pomimo wezwania cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w terminie 7 dni, cudzoziemiec nie stawił się w urzędzie.

5.6 ODMOWA WSZCĘCIA POSTĘPOWANIA O UDZIELNIE ZEZWOLENIA NA POBYT STAŁY

Odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały, gdy cudzoziemiec:

- 1) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) nielegalnie lub
 - b) na podstawie wizy Schengen upoważniającej tylko do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pobytu na tym terytorium wydanej w celu przyjazdu ze względów humanitarnych, z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe, lub,
 - c) na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu, lub
 - d) na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, lub
- 2) jest zatrzymany, umieszczony w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców lub stosuje się wobec niego środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju, lub
- 3) odbywa karę pozbawienia wolności lub jest tymczasowo aresztowany, lub
- 4) został zobowiązany do powrotu i nie upłynął jeszcze termin dobrowolnego powrotu określony w decyzji w tej sprawie, także w przypadku przedłużenia tego terminu, lub
- 5) jest obowiązany opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku odmowy udzielenia lub cofnięcia zezwolenia pobytowego, bądź w przypadku odmowy udzielania lub cofnięcia ochrony międzynarodowej, lub
- 6) przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 7) nie złożył odcisków linii papilarnych w celu wydania karty pobytu, choć był do tego obowiązany.

Punktów 1-5 nie stosuje się do cudzoziemca, któremu udzielono azylu w Rzeczypospolitej Polskiej.

Punktu 1 lit. a nie stosuje się do urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej małoletniego dziecka cudzoziemca, któremu udzielono zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, oraz do dziecka obywatela polskiego, które pozostaje pod władzą rodzicielską tego obywatela. Punktu 1 lit. c nie stosuje się do cudzoziemców polskiego pochodzenia i zamierzających osiedlić się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe.

5.7 ODMOWA UDZIELENIA ZEZWOLENIA NA POBYT STAŁY

Cudzoziemcowi odmawia się udzielenia zezwolenia na pobyt stały, jeżeli:

- 1) nie spełnia on wymogów udzielenia zezwolenia na pobyt stały, lub
- 2) obowiązuje wpis jego danych do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, lub
- 3) jego dane znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu, lub
- 4) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, lub
- 5) wymaga tego interes Rzeczypospolitej Polskiej, lub

6) podstawą ubiegania się o zezwolenie jest zawarcie przez niego związku małżeńskiego z obywatelem polskim, a związek małżeński został zawarty w celu obejścia niniejszej ustawy, lub

7) w postępowaniu w sprawie udzielenia mu tego zezwolenia:

a) złożył on wniosek o udzielenie zezwolenia zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje, lub

b) zeznał on nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub

8) zalega z uiszczeniem podatków, z wyjątkiem przypadków gdy uzyskał on przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu, lub

9) nie zwrócił kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, które zostały pokryte z budżetu państwa.

Jeżeli dane cudzoziemca znajdują się w **Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu**, zezwolenia na pobyt stały można udzielić **tylko w razie istnienia poważnych przyczyn** uzasadniających jego udzielenie, zwłaszcza ze względów humanitarnych lub z powodu zobowiązań międzynarodowych, z uwzględnieniem interesu państwa, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen.

Udzielenia zezwolenia na pobyt stały cudzoziemcowi polskiego pochodzenia zamierzającemu osiedlić się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe, odmawia się w przypadkach, o których mowa w punktach 1, 4 lub 7.

5.8 COFNIECIE ZEZWOLENIA NA POBYT STAŁY

Cudzoziemcowi cofa się zezwolenie na pobyt stały, jeżeli:

1) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub

2) wymaga tego interes Rzeczypospolitej Polskiej, lub

3) w postępowaniu w sprawie udzielenia mu tego zezwolenia:

a) złożył on wniosek o udzielenie zezwolenia zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje, lub

b) zeznał on nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub

4) został skazany prawomocnym wyrokiem w Rzeczypospolitej Polskiej za przestępstwo umyślne na karę co najmniej 3 lat pozbawienia wolności, lub

5) opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający 6 lat.

Zezwolenie na pobyt stały udzielone cudzoziemcowi polskiego pochodzenia zamierzającemu osiedlić się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe cofa się w przypadkach, o których mowa w punkcie 1, 3 lub 5;

Zezwolenie na pobyt stały udzielone cudzoziemcowi posiadającemu azyl cofa się w przypadku pozbawienia go azylu w Rzeczypospolitej Polskiej.

Zezwolenie na pobyt stały, którego podstawą było pozostawanie w związku małżeńskim z obywatelem polskim, **można cofnąć**, jeżeli cudzoziemiec **rozwiódł się w ciągu 2 lat od dnia, w którym udzielono mu zezwolenia na pobyt stały**.

5.8 OKRES, NA JAKI UDZIELANE JEST ZEZWOLENIE NA POBYT STAŁY

Zezwolenia na pobyt stały udziela się na czas **nieoznaczony**.

Dokumentem potwierdzającym uzyskanie zezwolenia na pobyt stały jest **karta pobytu wydawana na 10 lat**.

Zezwolenie na pobyt stały wygasa z mocy prawa z dniem uzyskania przez cudzoziemca zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE albo nabycia przez cudzoziemca obywatelstwa polskiego.

ROZDZIAŁ VI - ZEZWOLENIE NA POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UNII EUROPEJSKIEJ

Zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE udziela się cudzoziemcowi, jeżeli przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **legalnie i nieprzerwanie co najmniej przez 5 lat** bezpośrednio przed złożeniem wniosku i spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada **źródło stabilnego i regularnego dochodu** wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu;
- 2) posiada **ubezpieczenie zdrowotne** w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Badając czy cudzoziemiec spełnia wymóg, o którym mowa w punkcie 1, organ będzie oceniał dochody cudzoziemca w ostatnich 3 latach przed złożeniem wniosku, a w przypadku cudzoziemców posiadających zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji – ostatnie 2 lata pobytu w Polsce, jeżeli uprzednio zamieszkiwali w innym państwie członkowskim UE na podstawie „Niebieskiej Karty UE” wydanej w związku z udzieleniem przez to państwo zezwolenia pobytowego w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji. Niebieską Kartę UE – ostatnie 2 lata pobytu w Polsce.

6.1 ORGAN WYDAJĄCY DECYZJĘ

Decyzję w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE wydaje **wojewoda** właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca. Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE składa się na formularzu.

6.2 DOKUMENTY

Cudzoziemiec obowiązany jest:

- przedstawić ważny **dokument podróży**. W szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić inny dokument potwierdzający jego tożsamość.
- złożyć **wypełniony formularz wniosku** oraz dołączyć do wniosku:
 - **4 aktualne fotografie** – nieuszkodzone, kolorowe, o wymiarach 35 x 45 mm, wykonane w ciągu ostatnich 6 miesięcy na jednolitym jasnym tle, mające dobrą ostrość oraz pokazujące wyraźnie oczy i twarz od wierzchołka głowy do górnej części barków, tak aby twarz zajmowała 70-80 % fotografii; fotografie mają przedstawiać osobę bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami, patrzącą na wprost z otwartymi oczami, nieprzesłoniętymi włosami, z naturalnym wyrazem twarzy i zamkniętymi ustami;
Uwaga: Cudzoziemiec noszący nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania może dołączyć do wniosku fotografię przedstawiającą go w nakryciu głowy, o ile wizerunek twarzy jest w pełni widoczny. W takim przypadku do wniosku dołącza się oświadczenie cudzoziemca o przynależności do wspólnoty wyznaniowej.
 - **tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego**, w którym cudzoziemiec przebywa lub zamierza przebywać. **Za tytuł prawny** do zajmowania lokalu mieszkalnego, w którym

cudzoziemiec przebywa lub zamierza przebywać, **nie uznaje się umowy użyczenia lokalu**, chyba że użyczającym jest jego zstępny, wstępny, lub małżonek, rodzice małżonka lub rodzeństwo cudzoziemca.

- **Uwaga – brak któregokolwiek z wyżej wymienionych dokumentów stanowi brak formalny wniosku, który w przypadku nieuzupełnienia po wezwaniu przez wojewodę prowadzącego sprawę spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania**
- **dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku** i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE;
- **dokumenty potwierdzające posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego** w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- **dokumenty potwierdzające posiadanie stabilnego i regularnego źródła dochodu** wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu. Wysokość miesięcznego dochodu powinna być wyższa niż wysokość dochodu uprawniającego do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, ze zm.18)), w odniesieniu do cudzoziemca oraz każdego członka rodziny pozostającego na jego utrzymaniu. (Powinna przekraczać 456 zł dla osób w rodzinie lub 542 dla osób samotnie gospodarujących)
- **potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej**

6.3 DODATKOWE WYMOGI DOT. WNIOSKU

Cudzoziemiec powinien złożyć wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE **osobiście**, nie później niż **w ostatnim dniu jego legalnego pobytu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli wniosek o udzielenie zezwolenia nie został złożony przez cudzoziemca osobiście, **wojewoda wzywa go do osobistego stawiennictwa** w terminie 7 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

W przypadku cudzoziemca będącego:

- 1) **osobą małoletnią** – wniosek o udzielenie mu zezwolenia składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jedno z rodziców lub jeden z ustanowionych przez sąd opiekunów;
- 2) **osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie** – wniosek o udzielenie mu zezwolenia składa opiekun ustanowiony przez sąd;
- 3) **osobą małoletnią bez opieki** – wniosek o udzielenie mu zezwolenia składa kurator.

Przy składaniu wniosku o udzielenie zezwolenia cudzoziemcowi będącemu osobą małoletnią, która **ukończyła 6. rok życia, jest wymagana jego obecność.**

Przy składaniu wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE cudzoziemiec powinien złożyć odciski linii papilarnych w celu wydania karty pobytu.

Powyższy obowiązek **nie dotyczy cudzoziemców**;

- **którzy nie ukończyli 6 roku życia** lub
- od których pobranie odcisków linii papilarnych **jest fizycznie niemożliwe**.

Jeśli cudzoziemiec nie złoży odcisków linii papilarnych w celu wydania karty pobytu, choć jest do tego obowiązany, odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia

Dane w postaci odcisków linii papilarnych pobranych w celu wydania karty pobytu **przechowuje się w odpowiednim rejestrze do czasu wpisania do tego rejestru potwierdzenia odbioru karty pobytu przez organ wydający kartę pobytu**.

W przypadku wydania **decyzji o odmowie** udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub decyzji o odmowie wydania lub wymiany karty pobytu, dane w postaci odcisków linii papilarnych przechowuje się w w/w rejestrze, **do czasu wpisania informacji o wydaniu tych decyzji do rejestru**, gdy decyzje te stały się prawomocne.

Jeżeli cudzoziemiec złożył wniosek w czasie zgodnego z prawem pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie, wojewoda zamieszcza w dokumencie podróży cudzoziemca **odcisk stempla**, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE. Jeżeli termin do złożenia wniosku został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie **pobyt cudzoziemca uważa się za legalny od dnia złożenia wniosku do dnia, w którym decyzja w tej sprawie stanie się ostateczna**.

Jeżeli **postępowanie** w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE zostanie **zawieszona na wniosek cudzoziemca**, jego **pobyt** w tym czasie **nie będzie** uznawany za **legalny**.

UWAGA: Umieszczenie stempla w dokumencie podróży nie uprawnia cudzoziemca do podróżowania po terytorium innych państw obszaru Schengen, natomiast cudzoziemiec może wyjechać do kraju pochodzenia.

6.4 POZOSTAWIENIE WNIOSKU BEZ ROZPOZNANIA

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE pozostawia się bez rozpoznania, gdy:

- **zawiera braki formalne, których cudzoziemiec nie uzupełnił pomimo wezwania go do tego w terminie 7 dni, za które uważa się:**
 - niezłożenie wniosku na odpowiednim formularzu;
 - niewypełnienie wszystkich wymaganych rubryk formularza wniosku;
 - nieprzedstawienie ważnego dokumentu podróży lub w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, innego dokumentu potwierdzającego jego tożsamość;
 - niedołączenie do wniosku:
 - a. 4 aktualnych i odpowiednich fotografii;
 - b. tytułu prawnego do zajmowania lokalu mieszkalnego.

2. wniosek nie został złożony przez cudzoziemca osobiście, a pomimo wezwania cudzoziemca do osobistego stawiennictwa w terminie 7 dni, cudzoziemiec nie stawił się w urzędzie.

6.5 ODMOWA WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA O ZEZWOLENIE NA POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UE

Odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, gdy cudzoziemiec:

- 1) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) nielegalnie lub
 - b) na podstawie wizy Schengen upoważniającej tylko do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pobytu na tym terytorium wydanej w celu, przyjazdu ze względów humanitarnych, z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe, lub,
 - c) w celu odbycia studiów lub szkolenia zawodowego, lub
 - d) w związku z zamiarem podjęcia lub kontynuowania nauki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
 - e) w związku z uzyskaniem zgody na pobyt ze względów humanitarnych, zgody na pobyt tolerowany, azylu lub ochrony czasowej, lub
 - f) w związku z ubieganiem się o nadanie statusu uchodźcy lub udzielenie azylu, lub
 - g) na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu, lub
 - h) na podstawie zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego, lub
- 2) jest pracownikiem delegowanym przez usługodawcę w celu transgranicznego świadczenia usług lub usługodawcą świadczącym usługi transgraniczne, lub
- 3) jest zatrzymany, umieszczony w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców lub jest wobec niego stosowany środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju, lub
- 4) odbywa karę pozbawienia wolności lub jest tymczasowo aresztowany, lub
- 5) został zobowiązany do powrotu i nie upłynął jeszcze termin dobrowolnego powrotu określony w decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, także w przypadku przedłużenia tego terminu, lub
- 6) jest obowiązany opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku odmowy udzielenia lub cofnięcia zezwolenia pobytowego, bądź w przypadku odmowy udzielania lub cofnięcia ochrony międzynarodowej, lub
- 7) przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 8) nie złożył odcisków linii papilarnych w celu wydania karty pobytu, choć był do tego obowiązany.

6.6 WYMÓG 5-LETNIEGO LEGALNEGO I NIEPRZERWANEGO POBYTU

Do 5-letniego okresu pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **zalicza się:**

1) łączny okres legalnego pobytu na terytorium Unii Europejskiej, jeżeli cudzoziemiec przebywał legalnie i nieprzerwanie na tym terytorium co najmniej przez 5 lat na podstawie wydanego przez państwo członkowskie Unii Europejskiej dokumentu pobytowego z adnotacją "Niebieska Karta UE", w tym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - co najmniej przez 2 lata bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji;

2) cały okres pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w toku postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy, jeżeli przekroczył on 18 miesięcy;

3) połowę okresu pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

a) na podstawie wizej wydanej w celu studiów lub szkolenia zawodowego, lub

b) na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach lub w celu szkolenia zawodowego, lub

c) w toku postępowania w sprawie nadania statusu uchodźcy.

Do 5-letniego okresu pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **nie zalicza się** pobytu cudzoziemca:

1) będącego pracownikiem delegowanym przez usługodawcę w celu transgranicznego świadczenia usług lub będącego usługodawcą świadczącym usługi transgraniczne;

2) przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizej Schengen upoważniającej tylko do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pobytu na tym terytorium wydanej w celu, przyjazdu ze względów humanitarnych, z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe, lub;

3) w okresie jego nauki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

4) który został zobowiązany do powrotu i nie upłynął jeszcze termin dobrowolnego powrotu określony w decyzji w tej sprawie, także w przypadku przedłużenia tego terminu;

5) który jest obowiązany opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku odmowy udzielenia lub cofnięcia zezwolenia pobytowego, bądź w przypadku odmowy udzielania lub cofnięcia ochrony międzynarodowej, lub

6) będącego członkiem misji dyplomatycznej lub urzędu konsularnego państwa obcego lub inną osobą zrównaną z nimi na podstawie ustaw, umów międzynarodowych lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych;

7) na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu;

8) w toku postępowania w sprawie nadania mu statusu uchodźcy, w jeśli postępowanie to zakończyło się odmową nadania statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej;

9) na podstawie zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego.

Pobyt cudzoziemca stanowiący podstawę do udzielenia mu zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE uznaje się za nieprzerwany, jeżeli żadna z przerw w nim:

1) nie była dłuższa niż 6 miesięcy i wszystkie przerwy nie przekroczyły łącznie 10 miesięcy w 5-letnim okresie - w przypadku pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) nie była dłuższa niż 12 miesięcy i wszystkie przerwy nie przekroczyły łącznie 18 miesięcy - w przypadku pobytu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej cudzoziemca

posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

Przerwa w pobycie może być dłuższa, jeśli przerwa była spowodowana:

- 1) wykonywaniem przez cudzoziemca obowiązków zawodowych lub świadczeniem przez niego pracy poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy zawartej z pracodawcą, którego siedziba znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 2) towarzyszeniem cudzoziemcowi, o którym mowa w pkt 1, przez jego małżonka lub małoletnie dziecko, lub
- 3) szczególną sytuacją osobistą wymagającą obecności cudzoziemca poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i trwała nie dłużej niż 6 miesięcy, lub
- 4) wyjazdem poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu odbycia praktyk lub uczestnictwa w zajęciach, przewidzianych w toku studiów w polskiej uczelni.

6.7 WYMÓG NIEPRZERWANEGO POBYTU - USPRAWIEDLIWIONE PRZERWY W POBYCIE

Pobyt cudzoziemca stanowiący podstawę do udzielenia mu zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE uznaje się za **nieprzerwany**, jeżeli żadna z przerw w nim:

- 1) nie była dłuższa niż **6 miesięcy** i wszystkie przerwy nie przekroczyły łącznie **10 miesięcy** w przypadku pobytu na terytorium RP;
- 2) nie była dłuższa niż **12 miesięcy** i wszystkie przerwy nie przekroczyły łącznie **18 miesięcy** w przypadku pobytu na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

Powyższych uregulowań **nie stosuje** się, jeżeli przerwa była spowodowana:

- 1) **wykonywaniem przez cudzoziemca obowiązków zawodowych** lub świadczeniem przez niego pracy poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy zawartej z pracodawcą, którego siedziba znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 2) towarzyszeniem cudzoziemcowi, o którym mowa w pkt 1, przez jego **małżonka lub małoletnie dziecko**, lub
- 3) **szczególną sytuacją osobistą** wymagającą obecności cudzoziemca poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i trwała nie dłużej niż **6 miesięcy**, lub
- 4) wyjazdem poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu **odbycia praktyk** lub **uczestnictwa w zajęciach**, przewidzianych w toku studiów w polskiej uczelni.

6.8 ODMOWA UDZIELENIA ZEZWOLENIA NA POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UE

Cudzoziemcowi odmawia się udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, jeżeli:

1. nie spełnia wymogów do udzielenia wnioskowanego zezwolenia;
2. wymagają tego **względny obronności lub bezpieczeństwa** państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

6.9 COFNIECIE ZEZWOLENIA NA POBYT REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO UE

Cudzoziemcowi cofa się zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, jeżeli:

1. **nabycie zezwolenia** na pobyt rezydenta długoterminowego UE **nastąpiło w sposób niezgodny z prawem**;
2. stanowi on rzeczywiste i poważne **zagrożenie** dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo dla bezpieczeństwa i porządku publicznego;
3. **opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** na okres przekraczający **6 lat**;
4. **opuścił terytorium Unii Europejskiej** na okres następujących kolejno po sobie
 - a. **12 miesięcy lub**
 - b. **24 miesiące**, jeżeli posiadał zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji lub jest członkiem rodziny cudzoziemca, który takie zezwolenie posiadał;
5. **uzyskał na terytorium innego państwa** członkowskiego Unii Europejskiej **zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE**
6. został on **pozbawiony statusu uchodźcy** lub **ochrony uzupełniającej**, jeżeli zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE zostało udzielone w związku z pobytem na tym terytorium na podstawie statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

W postępowaniu w sprawie cofnięcia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE ze względu na zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, uwzględnia się:

- 1) okres pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) wiek cudzoziemca;
- 3) związki cudzoziemca z Rzeczpospolitą Polską lub brak związków z państwem pochodzenia;
- 4) skutki cofnięcia zezwolenia dla cudzoziemca i członków jego rodziny.

6.10 OKRES, NA JAKI UDZIELANE JEST ZEZWOLENIE NA POBYT REZYDENTA UE

Zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE udziela się na czas **nieoznaczony**.

Dokumentem potwierdzającym uzyskanie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE jest **karta pobytu wydawana na 5 lat**.

Z dniem uzyskania przez cudzoziemca zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE wygasa z mocy prawa posiadane przez cudzoziemca zezwolenie na osiedlenie się.

Zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE wygasa z mocy prawa z dniem nabycia obywatelstwa polskiego.

7.1 PODSTAWOWE INFORMACJE

Cudzoziemcowi, który uzyskał:

- **zezwolenie na pobyt czasowy**
 - **zezwolenie na pobyt stały**
 - **zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE**
- **wydaje się kartę pobytu.**

Karta pobytu, w okresie jej ważności, potwierdza tożsamość cudzoziemca podczas jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz uprawnia, wraz z dokumentem podróży, do wielokrotnego przekraczania granicy Polski bez konieczności uzyskania wizy.

W przypadku **braku zameldowania** na pobyt czasowy trwający ponad 2 miesiące na karcie pobytu nie zostaną zamieszczone dane o adresie.

Wojewoda **pobiera odciski linii papilarnych** od cudzoziemca składającego wniosek o

- 1) wydanie pierwszej lub kolejnej karty pobytu
- 2) wymianę karty pobytu.

Jeżeli cudzoziemiec **nie złożył** odcisków linii papilarnych w celu wydania lub wymiany karty pobytu **odmawia się wszczęcia postępowania** w tej sprawie.

Odciski linii papilarnych pobiera się jedynie w celu ich zamieszczenia w karcie pobytu.

Dane w postaci odcisków linii papilarnych pobranych w celu wydania karty pobytu **przechowuje się w odpowiednich rejestrach do czasu wpisania do tych rejestrów potwierdzenia odbioru karty pobytu przez organ wydający kartę pobytu.**

W przypadku wydania **decyzji o odmowie** udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub decyzji o odmowie wydania lub wymiany karty pobytu, dane w postaci odcisków linii papilarnych przechowuje się w w/w rejestrach, **do czasu wpisania informacji o wydaniu tych decyzji do rejestrów**, gdy decyzje te stały się prawomocne.

Cudzoziemiec jest obowiązany odebrać **osobiście** kartę pobytu, a w przypadku małoletniego poniżej 13 roku życia - odbioru dokonuje jego przedstawiciel ustawowy lub kurator. Cudzoziemcowi odbierającemu kartę pobytu udostępnia się czytnik elektroniczny w celu sprawdzenia, czy jego dane osobowe umieszczone w karcie są zgodne ze stanem faktycznym.

W przypadku gdy **karta pobytu** została wydana osobie nieuprawnionej, organ wydający ten dokument **stwierdza, w drodze decyzji, jego nieważność.**

Karta pobytu podlega ponadto **unieważnieniu** na zasadach określonych w art. 250 i 251 ustawy o cudzoziemcach, m. in. w przypadku **nabycia przez cudzoziemca obywatelstwa polskiego** – z dniem upływu

terminu zwrotu karty, jej **utruty albo uszkodzenia** – z dniem zgłoszenia utraty albo uszkodzenia do właściwego organu lub **gdy cudzoziemiec nie zwróci jej**, gdy wydano mu decyzję o stwierdzeniu nieważności karty pobytu, decyzję o cofnięciu zezwolenia pobytowego, w związku z którym karta została wydana lub w przypadku wygaśnięcia z mocy prawa decyzji o udzieleniu zezwolenia pobytowego – z dniem, w którym decyzja ta stała się ostateczna albo wygasła.

7.2 WYDANIE KARTY POBYTU

Kartę pobytu wydaje wojewoda, który udzielił cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE.

Kartę pobytu wydaje się z urzędu w przypadku udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, z wyjątkiem zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną (zob pkt 4.6.8 pkt I).

Po udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną karta pobytu jest wydawana na wniosek cudzoziemca, któremu udzielono tego zezwolenia.

Pierwszą kartę pobytu w przypadku udzielenia zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE wydaje się z urzędu. Kolejne karty pobytu są wydawane na wniosek cudzoziemca.

Wniosek o wydanie **kolejnej karty pobytu wydanej w związku z udzieleniem zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE** należy złożyć co najmniej na **30 dni** przed upływem okresu ważności karty pobytu. Kartę pobytu wydaje wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.

Za wydanie lub wymianę karty pobytu pobiera się opłatę w wysokości 50 zł.

Opłatę należy uiścić na konto właściwego wojewody przed wydaniem karty pobytu.

Wniosek o wydanie karty składa się na **formularzu**. Cudzoziemiec ubiegający się o wydanie karty pobytu jest obowiązany **przedstawić ważny dokument podróży, i dołączyć do wniosku:**

- 1) **2 aktualne fotografie**, wykonane w odpowiednim formacie;
- 2) **dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych** i okoliczności podanych we wniosku.

W szczególnie uzasadnionym przypadku, jeżeli cudzoziemiec ubiegający się o wydanie karty pobytu nie posiada i nie ma możliwości uzyskania ważnego dokumentu podróży, może przedstawić **inny dokument potwierdzający jego tożsamość**.

Opłaty nie pobiera się:

- gdy wydany lub wymieniony dokument zawierał wady techniczne oraz
- w przypadku wymiany karty pobytu z powodu przejścia przez Rzeczpospolitą Polską odpowiedzialności za ochronę międzynarodową posiadacza karty pobytu wydanej w związku z udzieleniem zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE z adnotacją: „ochrona międzynarodowa przyznana przez ...” lub z powodu przejścia przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej odpowiedzialności za ochronę międzynarodową posiadacza karty pobytu wydanej w związku z udzieleniem zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE.

Ulga w opłacie za wydanie lub wymianę karty pobytu wynosi **50%**, i przysługuje cudzoziemcom:

- 1) którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej;

2) których celem pobytu jest pobieranie nauki w szkole ponadgimnazjalnej i szkole wyższej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

3) małoletnim, którzy w dniu złożenia wniosku o wydanie lub wymianę karty pobytu lub dokumentu nie ukończyli 16 lat.

W przypadku **zawinionej utraty lub zawinionego zniszczenia** opłatę za wymianę karty pobytu podwyższa się **do 300%**. Szczegółowe uregulowania w tym zakresie określa rozporządzenie wykonawcze do ustawy o cudzoziemcach.

7.3 WYMIANA KARTY POBYTU

Wniosek o wymianę karty pobytu, **należy złożyć w terminie 14 dni** po wystąpieniu przesłanek do jej wymiany.

Cudzoziemiec jest obowiązany **wymienić posiadaną kartę pobytu** w przypadku:

1. zmiany danych umieszczonych w dotychczasowej karcie pobytu;
2. zmiany wizerunku twarzy posiadacza karty pobytu w stosunku do wizerunku twarzy umieszczonego w tej karcie w stopniu utrudniającym lub uniemożliwiającym identyfikację posiadacza karty;
3. jej utraty;
4. jej uszkodzenia;
5. przejęcia przez Rzeczpospolitą Polską odpowiedzialności za ochronę międzynarodową posiadacza karty pobytu wydanej w związku z udzieleniem zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE z adnotacją: „ochrona międzynarodowa przyznana przez ...”
6. przejęcia przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej odpowiedzialności za ochronę międzynarodową posiadacza karty pobytu wydanej w związku z udzieleniem zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE.

7.4 ORGAN WYMIENIAJĄCY KARTĘ POBYTU

Wymiany karty pobytu dokonuje **wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca**. Za wymianę karty pobytu pobiera się opłatę w wysokości **50 zł**. Opłatę należy **uiścić przy złożeniu wniosku** na konto właściwego wojewody.

Wniosek o wymianę karty składa się na **formularzu**. Cudzoziemiec ubiegający się o wymianę karty pobytu jest obowiązany **przedstawić ważny dokument podróży, i dołączyć do wniosku:**

- 1) **2 aktualne fotografie** osoby objętej wnioskiem, **wykonane w odpowiednim formacie;**
- 2) **dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych** i okoliczności podanych we wniosku.

W szczególnie uzasadnionym przypadku, jeżeli cudzoziemiec ubiegający się o wymianę karty pobytu nie posiada i nie ma możliwości uzyskania ważnego dokumentu podróży, może przedstawić **inny dokument potwierdzający jego tożsamość**.

7.5 UTRATA LUB USZKODZENIE KARTY POBYTU

W przypadku utraty lub uszkodzenia karty pobytu, cudzoziemiec jest obowiązany zawiadomić o tym **wojewodę**, który ją wydał, w terminie **3 dni** od dnia jej utraty lub uszkodzenia.

Zgłoszenia należy dokonać na specjalnie przeznaczonym do tego **formularzu**.

Wojewoda jest obowiązany wydać cudzoziemcowi **nieodpłatne zaświadczenie** potwierdzające powyższy fakt **ważne przez okres 2 miesięcy**.

W przypadku **odzyskania** utraconej karty pobytu cudzoziemiec jest obowiązany, w terminie 3 dni od dnia jej **odzyskania**, zawiadomić o tym wojewodę, **który wydał kartę** i zwrócić niezwłocznie temu organowi odzyskaną kartę pobytu, jeżeli w miejsce utraconej karty pobytu wydano już nową.

7.6 ZWROT KARTY POBYTU

Cudzoziemiec jest **obowiązany zwrócić kartę pobytu** organowi, który ją wydał, gdy:

1. nabył obywatelstwo polskie;
2. wydano decyzję o stwierdzeniu nieważności tego dokumentu;
3. wydano decyzję o cofnięciu mu zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE;
4. wydano decyzję o cofnięciu mu zezwolenia na pobyt czasowy;
5. wydano decyzję o cofnięciu mu zgody na pobyt ze względów humanitarnych;
6. wydana decyzja o udzieleniu mu zezwolenia na pobyt czasowy wygasła z mocy prawa;
7. wydana decyzja o udzieleniu mu zezwolenia na pobyt stały wygasła z mocy prawa;
8. wydana decyzja o udzielaniu mu zgody na pobyt ze względów humanitarnych wygasła z mocy prawa.

Kartę pobytu należy zwrócić **niezwłocznie**, nie później jednak niż w terminie **14 dni** od dnia, w którym:

1. cudzoziemcowi doręczono dokument potwierdzający nabycie obywatelstwa polskiego albo
2. decyzja, o której mowa w pkt 2-8, stała się ostateczna albo wygasła.

Organ, któremu zwrócono kartę pobytu, wydaje **na wniosek** cudzoziemca **nieodpłatne zaświadczenie o zwrocie karty pobytu** ważne przez okres **30 dni**.

7.7 PODRÓŻOWANIE NA PODSTAWIE KARTY POBYTU

Cudzoziemiec może podróżować i przebywać na terytorium państw obszaru Schengen przez okres nieprzekraczający 90 dni w ciągu każdego 180 dniowego okresu jeśli posiada ważną **kartę pobytu** oraz:

- posiada ważny dokument podróży,
- potrafi uzasadnić cel i warunki planowanego pobytu oraz

- posiada wystarczające środki utrzymania lub możliwość ich uzyskania zgodnie z prawem, a także
- nie jest uważany za stanowiącego zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych żadnego z państw członkowskich, a w szczególności nie dokonano wobec niego na tej podstawie wpisu do celów odmowy wjazdu w krajowych bazach danych państw członkowskich.

Ponadto dane cudzoziemca nie powinny znajdować się w krajowym wykazie wpisów do celów odmowy wjazdu danego państwa członkowskiego.

Do państw obszaru Schengen należą: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Luksemburg, Niderlandy, Niemcy, Portugalia, Szwecja, Włochy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Czechy, Słowacja, Słowenia, Węgry, a także Liechtenstein, Szwajcaria, Norwegia i Islandia (ostatnie 4 państwa to państwa obszaru Schengen nie należące do UE).

Należy podkreślić, iż: Wielka Brytania, Irlandia, Cypr, Bułgaria, Rumunia oraz Chorwacja są państwami członkowskimi UE, które nie należą do państw obszaru Schengen.

ROZDZIAŁ VIII - POSTĘPOWANIE ODWOŁAWCZE

Strona **niezadowolona z decyzji** właściwego wojewody wydanej w sprawie: zezwolenia na pobyt czasowy/ zezwolenia na pobyty stały / zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE / zmiany lub cofania wymienionych zezwoleń/ przedłużenia wizy / wydania lub wymiany karty pobytu posiada prawo wystąpienia, w terminie **14 dni od dnia doręczenia decyzji, z odwołaniem do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców**.

Odwołanie wnosi się do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców za pośrednictwem wojewody, który wydał decyzję. Osoba składająca odwołanie obowiązana jest złożyć pod nim **własnoręczny podpis**.

Strona **niezadowolona z postanowienia właściwego wojewody o odmowie wszczęcia postępowania** posiada prawo złożenia **zażalenia** w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia. **Zażalenie wnosi się do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców za pośrednictwem wojewody,** który wydał decyzję. Osoba składająca odwołanie obowiązana jest złożyć pod nim **własnoręczny podpis**.

Sposoby i instrukcje zaskarżenia wydanych decyzji lub postanowień znajdują się również w pouczeniach w nich zawartych.

W przypadku **pozostawienia wniosku bez rozpoznania** strona może wnieść **zażalenie na bezczynność wojewody,** który zawiadomił o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania. Zażalenie wnosi się **do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.** Osoba wnosząca zażalenie obowiązana jest złożyć pod nim **własnoręczny podpis**.

Do postępowania odwoławczego mają zastosowanie Zagadnienia Ogólne (patrz rozdział II).

8.1 UCHYBIENIE TERMINU

W przypadku uchybienia terminu do złożenia **odwołania od decyzji lub zażalenia na odmowę wszczęcia postępowania** cudzoziemiec **w ciągu siedmiu dni** od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu może **wystąpić z prośbą o przywrócenie terminu.** Cudzoziemiec powinien **uprawdopodobnić, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy.** **Jednocześnie z wniesieniem prośby należy wnieść odwołanie lub złożyć zażalenie.**

Złożenie zażalenia na bezczynność organu nie jest opatrzone terminami do jego złożenia.

8.2 ZAPOZNANIE SIĘ Z AKTAMI SPRAWY

W przypadku chęci zapoznania się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym strona lub pełnomocnik powinni **telefonicznie skontaktować** się z sekretariatem Wydziału Postępowañ Odwoławczych Departamentu Legalizacji Pobytu Urzędu do Spraw Cudzoziemców - **tel. (22) 60 175 14,** w celu uzgodnienia dokładnego terminu stawienia się w Punkcie Obsługi Cudzoziemców Urzędu do Spraw Cudzoziemców przy **ul. Taborowej 33 w Warszawie.**

Informacja telefoniczna o sprawie udzielana jest w dni robocze, oprócz środy w godz. 10.00 - 15.00.

8.3 SPOSOBY SKŁADANIA WNIOSKÓW, DOKUMENTÓW, WYJAŚNIENÍ, OŚWIADCZEŃ

SKŁADANE DOKUMENTY POWINNY BYĆ:

- **oryginałami lub kopiami potwierdzonymi urzędowo za zgodność z oryginałem. Okazując oryginał cudzoziemiec może potwierdzić kopię dokumentu za zgodność z oryginałem w Biurze Podawczym Urzędu do Spraw Cudzoziemców: ul. Koszykowa 16; 00 –564 Warszawa, w godz.: 8.15 – 16.00.**
- przetłumaczone na **język polski** przez polskiego tłumacza przysięgłego.

Dokumenty (wnioski, wyjaśnienia, oświadczenia) można składać również:

- **Za pośrednictwem operatora pocztowego na adres: ul. Koszykowa 16; 00 –564 Warszawa.**
- **Bezpośrednio w Biurze Podawczym Urzędu do Spraw Cudzoziemców: ul. Koszykowa 16; 00 –564 Warszawa, w godz.: 8.15 – 16.00.**

8.4 SKARGA

Od decyzji Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców stronie przysługuje możliwość złożenia **skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie**, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji. **Strona składa skargę za pośrednictwem Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.**

Wniesienie skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na decyzję ostateczną nie legalizuje pobytu cudzoziemca na terytorium Polski.

Oświadczenie

Pouczenie otrzymałem/otrzymałam w języku

W przypadku ubiegania się o przedłużenie okresu ważności wydanej wizy lub okresu pobytu objętego tą wizą wręcza się rozdziały: I, II, III, VIII

W przypadku ubiegania się o zezwolenie na pobyt czasowy wręcza się rozdziały: I, II, IV, VII, VIII

W przypadku ubiegania się o zezwolenie na pobyt stały wręcza się rozdziały: I, II, V, VII, VIII

W przypadku ubiegania się o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej wręcza się rozdziały: I, II, VI, VII, VIII

.....

(miejsce, data)

.....

podpis wnioskodawcy/wnioskodawczynie

lub przedstawiciela prawnego

.....

ewentualnie podpis tłumacza